

Рокъ XII. Скрантонъ, Па., Четверъ 16-го Юнія, 1904. Число 24.

Vol. XII. Scranton, Pa., Thursday, June 16, 1904. No. 24.

На увагу всѣмъ мѣсцевымъ секретарямъ и всѣмъ членамъ „Р. Н. Союза“.

Доки не выйдуть новыя статуты оголошеніи друкомъ въ органѣ „Союза“, доти всѣ члены мають придержувати ся старихъ статутівъ.

С. Ядловскій,
головн. секретарь.

НОВИНКИ.

— ВЪ наслѣдокъ войны яку веде корабельный тростъ и его прихильники зъ компанією Cnapard, шифкарты зъ Европы до Америки страшно потанѣли. Дорога зъ Ливерпуль до Нью Йорку або Бостону 3-ою класою кораблями лініи Cnapard Кампанія або Люканія коштує лишъ 25 долларівъ; кораблями Умбрія, Етрурія, Ивернія и Саксонія коштує 13.75: кораблями Карпатія и Авранія 12.50. Зъ Роттердаму, Гамбурга, Бременя, и Антверпеня до Нью Йорку або Бостону 15.00.

Подорожъ першою и другою класою кораблями лініи Cnapard зъ Парижа, Гамбурга, Бременя, Антверпеня, Роттердаму до Нью Йорку и Бостону буде така сама якъ зъ Лондону.

Въ наслѣдокъ сего невычайного зниження цѣны за шифкарты пакуе зъ Европы до Америки тьма-тьменна бѣдноты, зъ котроку тутешній еміграційный власти не годній собі дати рады. Многихъ завертають до краю, иншихъ задержують на островѣ Елисъ. Примѣромъ на кораблі Крунлендъ прибуло 1200 пасажирівъ; 36 зъ нихъ завернено назадъ до краю, 110 задержано передъ судъ слѣдчій а 500 задержано въ очѣкуванію, що знакомі надѣдуть, щоби ихъ забрати зъ собою. Найбільше емігрантівъ остає въ Нью Йорку и вѣсходныхъ стейтахъ, а лишъ ма-

ла ихъ частина иде на Захѣдъ або на фармы.

— НАГНѢТОКЪ причиною смерти. Якъсь панъ Латзонъ зъ Нью Йорку пробувала ножемъ вирѣзати собі нагнѣтокъ и затроѣла собі кровь. Въ наслѣдокъ сего треба було зъ разу водѣрѣзати еѣ стопу, опѣсла цѣлу ногу, але и се не помогло нѣчого, бо отруа перейшла цѣле тѣло и спричинила смерть.

— ТЫЖДЕНЬ тому воды въ полудневѣй Дакотѣ наробили шкоды на мільоны долларівъ.

— ТОРНАДО (великій вѣтеръ) перелетѣвъ черезъ мѣстечко Текама въ Небрасѣ и позаваловавъ домъ, побивъ та покалѣчивъ болѣше якъ 20 людей та наробиавъ другою шкоды.

— ВЛОМИЛИ ся на почту и обокрали еѣ два злѣдѣ въ Фрлѣс Крікѣ, Па. Почтара смертельно покалѣчили.

— ВѢСѢМЪ майновъ, власнѣсть Питсбургъ Колъ Ко. коло Питсбурга пустили ся въ рухъ.

— ПО фабрикахъ желѣзныхъ роботы идуть слабо.

— ОБРАБУВАЛИ поѣздъ. Дня 8-го Юнія два розбишки застановили потягъ желѣзницѣй Денверъ & Ріо Гранде въ Юга. Коли потягъ станувъ, водѣчпали локомотиву и експресову кару и водѣхали зъ ними. Въ дорожѣ розбили динамитомъ касу, забрали грошѣ та дорожцѣнности а опѣсла поутѣкали.

— ВЫНАХОДЪ Русина. Нотаріальный кандидатъ п. Иванъ Лущинскій вынайшовъ новы лѣзвы, що посувають ся на колѣсцятахъ. Їзда сими лѣзвами мае бути дуже скоро, бо перевышає навѣтъ швидкѣсть ѣзды роверомъ, завдяки тому, що въ лѣзвахъ п. Лущинского обертають ся не лише колѣсцята, але и оси. Лѣзвы новою конструкціи зладила фабрика Поммера и С—ки у Львовѣ.

— ТАКОГО холодного лѣта якъ сегорѣчне давно вже не памятають въ Америцѣ.

— МИНУВШОГО понедѣлка згинуло на електричнѣмъ столѣцѣ въ Сингъ-Сингъ, Н. Й. двоухъ людей: Кенингъ, котрый замордувавъ одного чоловіка въ Портъ Джорвисъ п Боргстормъ, що убивъ свою жѣнку.

— НАКОНЕЦЬ російскій урядъ дозволивъ Литовцямъ друковати книжки и часописы въ литовской мовѣ. Въ наслѣдокъ сего пауе мѣжъ Литовцями ту-тепными и европейскими велика радѣсть. Невдовзѣ почне виходити въ Росіи кѣлька литовскихъ часописей. Коли то Русины дождуть ся знесеня забороны друковати книжки и часописы въ руской мовѣ?

— ДОНОСЯТЬ зъ Царгороду, що Турки змасакрували 16. Мая и 3. Юнія разомъ 2000 Вѣрменъ и знищили 15 сѣлѣ. Въ тыхъ сѣлахъ мешкало всего 5000 Вѣрменъ, значить Турки убили та покалѣчили майже половину мешканцѣвъ тыхъ сѣлѣ.

— НОВИЙ дуже богатій поклады угля вынайдено въ державѣ Колорадо. Уже повстали компаніи до выдобуваня сего дорогого мінералу, котрий закупили 900 квадратныхъ миль землѣ и невдовзѣ зачнуть експлоатувати богатства нахѣдѣхъ ся подѣ нею. Нововѣдкрыте вугле мае бути дуже доброй якості такъ само якъ ценсилвейнске.

— ТЕЛЕГРАФУЮТЬ зъ Петербурга, що сего року надѣють ся въ цѣлѣй Росіи недороды.

— ВѢРНЫЙ пѣсѣ. В. Венке, старый самотный чоловікъ, не мавъ жадного приятеля коло себе коли умиравъ, кромѣ маленького песика. Пѣсикъ той бувъ ему вѣрный за житя и такимъ оставъ и по смерти своего пана. Три дни лѣжавъ вѣнъ безъ ѣды и на-

питку коло трупа своего пана, пильнючи его. Четвертого дня припадково зайшовъ до хаты сынъ небогачика, де найшовъ бездушного трупа своего батька а при нѣмъ собачку, котрый згинувъ зъ голоду та жалю за своимъ паномъ.

— ВОДѢРѢЗАЛИ языкъ лѣкарѣ почтарѣ въ Норфолкѣ, Конн. Почтарка мала звычай слинити коверты языкомъ заки ихъ залѣпила. Одного разу при слиненю коверты скалѣчила собі языкъ въ наслѣдокъ чого наступило затроене крови а лѣкарѣ, щоби спасти жите мусѣли вирѣзати еѣ языкъ.

— ВАЛЬЦѢВНЯ въ Алтуна, Па. почала зновъ робити повною силою.

— НОВУ углову майну отвирають въ Шелборнѣ, Инд.

— ДУЖЕ добре пустилась робота въ Пресдѣ Стілъ Каръ Ко. въ Микіраксѣ, Па. Кѣлька сотъ людей достало роботу.

— НОВИЙ угловѣй майны отвирає компанія Космополитенъ ендѣ Кокъ Ко. въ повѣтѣ Брекстонъ въ Вестъ Верджиніи. Компанія мае закупити около 10 тысячъ акровъ угловой землѣ.

— ЗАКОНЪ въ силу котрого жидамъ въ Росіи було заборонено мешкати въ воддаленю 32 миль водѣ границѣ зѣставъ знесеный. Такъ телеграфують зъ Петербурга. Всѣ народы въ Росіи достають бодай маленькѣй полекшѣ. Достали ихъ Поляки, дальше Литовцѣ а теперѣ Жиды. Тѣлько на Русиныхъ тяжить найгорше рука тирана-царя.

— 80-ЛѢТНИЙ вдовецъ Вилкаксъ зъ Гардфорду, Конн. взявъ шлюбу минувшого понедѣлка зъ 30-лѣтнюю дѣвчиною Памеръ.

— КЛЮБЪ самоубійцѣвъ въ Бриджпортѣ, Конн. до котрого належало 13 членѣвъ числѣть теперѣ вже лишъ двоухъ людей. Одинадцатый членъ сего клубу водѣбравъ собі жите мину-

лого понедѣлка въ Нью Йорку.

— ЗАБѢХАВЪ до краю на човнѣ 19 стѣпъ довгѣмъ, морякъ Ерсенбаумъ. Выѣхавъ зъ Бостону 11-го Августа 1903 року а забѣхавъ до Гибралтару 20. Новембра. Теперѣ вернувъ назадъ зъ Европы и каже, що готовъ ѣхати ще разъ на човнѣ до Европы, если ему хто добре заплатитъ.

— ОТРУЯ въ кендахъ. Департаментъ Рѣльництва поручивъ своимъ хемикамъ робити дослѣды надѣ дешевыми кендами. Дослѣды выказали, що многі „кенды“ и „кейки“ мѣстять нѣ собі отруку небеспечну для людского здоровья и жита.

— ПОШЛА въ гору цѣна за худобу, пшеницу, кукурузу, овесъ, масло, цукоръ. Добре для фермерѣвъ, але бѣда для работни-ковъ.

— ДОВІ, або Ілія III, звѣстный гумбугаръ американскій, що заснувавъ спеціалну релігійну секту для своего бизнеса, выбравъ ся „проповѣдати покаянніє“ до Лондону въ Англіи, але и тамъ ему не повелось, подобно якъ въ Нью-Йорку. Мовъ непипный мусѣвъ утѣкати зъ мѣста. Теперѣ задумує „проповѣдувати“ у Франціи.

— МѢЖНАРОДНИЙ конгрессъ Жѣночій засѣдає теперѣ въ столицѣ Нѣмечины, Берлинѣ. Въ конгрессѣ томъ берутъ участь жѣнки зѣ всѣхъ сторѣвъ свѣта.

— ДИНАМИТЪ въ костелѣ. Хтось подложивъ динамитъ подѣ олтарь въ Францішканскѣмъ костелѣ въ Ст. Луїсѣ, Мо. Динамитъ бувъ злученый зъ гнотомъ одной свѣчки на престолѣ. На щастѣ водкрыто завчасу намѣренный злочинъ. Динамиту подѣ престоломъ була така сила, що выбухъ его бувъ бы певно рознѣсъ костелъ на куснѣ и поубивавъ многихъ людей.

— ЗАСТРАЙКУВАЛО 4,500 фаерменѣвъ, що ро-

блять на корабляхъ компаніи Олдѣ Доминіонъ, Саванна, Панама, Малорі и другихъ. Жадають подвысшени платнѣ о 16 центѣвъ на день.

— ЦАРЬ а спиритизмъ. Загально звѣсна рѣчь, що царъ Николай II бавить ся въ спиритический эксперименты и улагає впливамъ рѣжныхъ мантѣвъ, що бущють на царскѣмъ дворѣ. Про найновѣйшій зворотъ въ розвою спиритическихъ практикъ царя говорятъ теперѣ у всѣхъ петербургскихъ кругахъ. Передъ кѣлькама тыжнями познакомивъ ся царъ зъ молсодою, гарною та образованою Русинкою, якоюсь Зеновією Галацкою котра умѣе, якъ кажутъ, вѣщувати будуччину, и имено выкликує при помощи якогось металю на проекційной занавѣсѣ образы будучихъ подѣй. Панна Галацка, котру царъ приймає пять разѣвъ на день, мала его пересвѣдчити, що Росія мусить перенести не одно страшне нещастѣ, закимъ остаточно побѣдитъ Японцѣвъ. Мѣжъ иншимъ представила п-а Галацка образъ, въ котромъ царъ познавъ Портъ-Артура, якъ розпадає ся въ руину а російска флѣота вылѣтає у воздухъ. Цѣлый рядъ нещасливыхъ для Росіи подѣй выступавъ ще на образѣ. Однакъ вкѣнци Японцѣ мусѣли забрати ся зъ Кореи а російска армія обсадила побѣдоносно за ними край. Розумнѣйшій російскій круги поясняютъ, що спратна дама е лише орудіємъ реакційныхъ верховодѣвъ, котри выкорыстуютъ въ сей спѣсѣ ласку царя до своихъ цѣлей.

L 101

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ!

Нову докторску книжку жѣстачу въ соѣбѣ цѣной информации и рады для мужчинъ, жѣночъ и дѣтей, сли пошлете свое имя на адресъ:

O. Box 268, Madison Sq., New York.

Хто зашле

Иванови Неметови докладній адресы Русинѣвъ и Поляковъ працюющихъ по плейвахъ въ Америцѣ, той достає красныя дарунокъ.

John Nemeth, 457 Washington St., New York.

Справозданє зъ VIII. Головной Конвенціи Руск. Народного Союза въ Шамокинѣ, Па.

Вже въ Недѣлю, дня 29 го Мая начали зѣздити до Шамокинѣ делегаты и урядники Р. Н. Союза. На стациахъ стрѣчали ихъ выбрани на сю цѣль комитетовой и размѣщували по рускихъ домахъ.

Цѣле мѣсто а особливо руска его часть были святочно прибраны.

Всюды повѣвали менчй або большй хоруговки та написы „Welcome“ або рускй „Витайте“. Наибольше такихъ хоруговокъ та написей було коло руской церкви а вже сама церковь и галля на засѣдана были прибраны найгарнѣйше.

О 8-ой годинѣ рано дня 30. Мая все делегаты и урядники явились коло руской церкви, почѣмъ слѣдовавъ похѣдъ улицами мѣста, богослужене при участии мѣсцевого хору и прибывшихъ на Конвенцію сѣваковъ та посвячене прапорѣвъ Союза, що все было описане въ попереднѣмъ числѣ „Свободы“.

Дня 30 Мая о 4-ой пополудни зѣбрались урядники та делегаты до конвенційной галлѣ подѣ мѣсцевой рускою церковкѣ. Бувшій головной предсѣдатель о. Стефановичъ зъ Питсбурга, Па. отворивъ Конвенцію гарною промовою, въ котрой вказавъ зѣбранымъ на цѣль конвенції, звернувъ ихъ увагу на те, чтобы радили поважно та разумно, чтобы унікали особистыхъ нападѣвъ та уразъ а мали лишь добро „Союза“ на оцѣ и т. п. После згаданой промовы предсѣдателя, котру зѣбраны оплескували, выбрано одноголосно слѣдуючу президію на часъ Конвенції: о. Ст. Макара зъ Мт. Кармеля, Па. за предсѣдателя а п. Ив. Парияля зъ Нью Йорку и п. Андр. Овсака зъ Травгеръ, Па. за мѣсто-предсѣдательнѣ. Выбрана президія заняла свои мѣста и подѣкувала Конвенцію за довѣріе, по чѣмъ о. Макаръ покликавъ по секретарѣвъ подчасъ Конвенції о. П. Понятишина зъ Реймі, Па. и п. Йосифа Кульчицкого зъ Болтиморъ, Мд.

Слѣдовала дальша точка порядку дневного а имен-но, провѣрюване писемъ делегатѣвъ.

Явились слѣдуючй делегаты:

Зъ Шамокинѣ, Па., п. Йосифъ Стеткевичъ зъ трема голосами;

Мт. Кармель, Па., п. Иванъ Воргачъ зъ однимъ голосомъ;

Олифанту, Па., Мих. Паздрѣй вѣдъ бр. св. Йоана Хрестителя зъ трема голосами;

Джерси Сити, Н. Дж. Теод. Цѣслякъ зъ двома голосами;

Мт. Кармель, Па. Ю. Гукъ зъ двома голосами;

МекАду, Па. И. Посыпанко зъ двома голосами;

Фредериктаунъ, Па. И. Крѣчфалуши зъ однимъ голосомъ;

Ст. Клеръ, Па. Теод. Хиялякъ зъ двома голосами;

Ансонія, Конн. А. Горбалъ зъ однимъ голосомъ;

Йонкерсъ, Н. Й. А. Трембачъ зъ двома голосами;

Трой, Н. Й. П. Рончковскій зъ однимъ голосомъ;

Ст. Луисъ, Мо. Гр. Копча зъ двома голосами;

Бофало, Н. Й. В. Мельникъ зъ двома голосами;

Лансфордъ, Па. Л. Монѣта зъ трома голосами;

Вестъ Павлетъ, Вт. С. Ядловскій зъ однимъ гол.

(въ заступствѣ);

Прайсбургъ, Па. Г. Сисакъ зъ двома голосами;

Джесупъ, Па. И. Сенько зъ двома голосами;

Менавъ, Па. С. Ядловскій зъ двома гол. (въ за-

ступствѣ);

Травгеръ, Па. А. Семаницкий зъ двома голосами;

Бреславъ, Па. М. Корѣнь зъ двома голосами;

Елианоръ, Па. Н. Добровскій зъ двома голосами;

Травгеръ, Па. А. Овсакъ зъ двома голосами;

Нортгэмптонъ, Па. С. Папъ зъ двома голосами;

Скатдейлъ, Па. Т. Ярошъ зъ однимъ голосомъ;

Обурнъ, Н. Й. М. Полянскій зъ однимъ голосомъ;

Сиракузъ, Н. Й. А. Варянь зъ однимъ голосомъ;

Скрантонъ, Па. А. Гедъ зъ двома голосами;

Вестморлендъ Сити, Па. С. Нѣцотъ зъ однимъ голосомъ;

Пасейкъ, Н. Дж. А. Кузмичъ зъ однимъ голосомъ;

Симисонъ, Па. Ф. Гогоръ зъ однимъ голосомъ;

Плиматъ, Па. А. Сорока зъ двома голосами;

Микиспортъ, Па. Н. Дзяма зъ двома голосами;

Повгетанъ, В. Ва. С. Ядловскій зъ однимъ гол.

(въ заступствѣ);

Діслоджъ, Мо. Т. Куликъ зъ двома голосами;

Питсбургъ, Па. И. Пастирчикъ зъ двома гол.

Алегени, Па. М. Турковский зъ двома гол.

Реймі, Па. О. П. Понятишинъ зъ двома гол.

Дунльо, Па. Ю. Пучанъ зъ однимъ голосомъ;

Монессенъ, Па. З. Хорощакъ зъ однимъ гол.

Фордъ Сити, Па. С. Балъ зъ двома гол.

Елизабетъ, Н. Дж. И. Париялякъ зъ однимъ гол.

(въ заступствѣ);

Нью Йоркъ, Н. Дж. И. Париялякъ зъ однимъ гол.

Ботлеръ, Па. о. М. Стефановичъ зъ однимъ гол.

(въ заст.);

Ансонія, Конн. А. Горбалъ зъ однимъ голосомъ

(въ заст.);

Майнерсвилъ, Па. Г. Бенъ зъ двома гол.

Болтиморъ, Мд. Й. Кульчицкй зъ однимъ гол.;
Нью Александрия, Па., Н. Юрчакъ зъ однимъ гол.,
Гейзлтонъ, Па. А. Капусьньскій зъ двома гол.;
Биверъ Медовсъ, Па. А. Хованецъ зъ однимъ гол.;
Пертъ Амбой, Н. Дж. Н. Ваверчакъ зъ однимъ го-
лосомъ.

Окрѣмъ того були присутні слѣдуючй урядники: о. М. Стефановичъ, Н. Кравчинъ, С. Ядловскій, В. Гришко, А. Шарпъ, И. Глова, М. Турокъ, Д. Гол-
лодъ, М. Градонъ, А. Добомъ, А. Велевскій, о. Н. Под-
горецкй, К. Кирчовъ.

Зъ правомъ голосованя были оо.: И. Констанке-
вичъ, Н. Струтинскій, С. Макаръ, И. Арданъ, П. Тим-
кевичъ, А. Улицкй, Н. Дмитровъ, О. Злоцкй.

Вѣдтакъ принято слѣдуючй ухвалы:

Хто не приѣде на часъ на засѣдана заплатитъ ка-
ры одного доллара.

Хто бы приѣшовъ до галлѣ въ нетверезѣмъ станѣ
стратитъ право до денной заплаты и не буде мати
голосу.

Хто хоче выйти зъ галлѣ засѣданъ, муситъ про-
сити предсѣдателя о позволене.

Въ менше важныхъ справахъ голосувати черезъ
поднесене рукъ а въ больше важныхъ, якъ змѣна ста-
тутѣвъ и т. п. поименно.

Дальше приступлено до выбору комісії шконтру-
кою и кандидационной.

До комісії шконтрукою для перегляненя рахун-
ковъ выбрано: о. Н. Струтинского зъ Олифанту, Па.,
А. Кузмича, зъ Пасейкъ, Н. Дж., И. Посыпанка зъ
МекАду, Па. и З. Горошакъ зъ Монессенъ, Па., Иванъ
Пастырчикъ зъ Питсбурга та поручено имъ шконтролю-
вати всѣ книги и здати справоздане подѣ часъ конвенції.

До комісії кандидационной, котрой поручено уло-
жити списъ кандидатѣвъ на головныхъ урядникѣвъ
выбрано о. Н. Подгорецкого зъ Джерси Сити, М. Паз-
дрѣя зъ Олифанту, Т. Цѣсляка зъ Джерси Сити, А.
Горбалъ зъ Дерби, Конн. С. Балъ зъ Фордъ Сити, Па.
А. Трембача зъ Йонкерсъ, Н. Й. и Н. Добровского зъ
Елианоръ, Па.

На томъ закончено першй день нарядъ.

Дня 31 мая о год. 8 рано по Службѣ Божой за-
упок. зачали ся дальшй наряды конвенційной.

Перше слово забравъ бувшй предсѣдатель о. М.
Стефановичъ, чтобы здати свое справоздане. Передов-
сѣмъ вказавъ вѣнь на велику смертельность членѣвъ
Союза за остатні два роки. Каса Союза выплатила за
той часъ 106 посмертныхъ и 17 запомагъ.

(Дальше буде)

Дальше справоздане

зъ жертвъ зложенныхъ въ Маю 1904 на „Народный Фондъ
въ Америкѣ“.

Beaver Meadows, Pa. А. Савка вѣдъ братства св. Мих. за тикеты	5.00
New York, N. Y. Штольценбергъ, жертва М. Желемъ, тик.	5.40
С. Бурдианъ за вѣдб. 0.80, А. Бучакъ м. 0.50, разомъ	1.00
Lethbridge, Канада. Д. Соляничъ за марки Elisabeth, N. J. Русины, ж.	3.75
Cohoes, N. Y. Н. Н., ж.	2.00
Ramey, Pa. о. П. Понятишинъ, ж.	1.00
Scranton, Pa. о. Ив. Арданъ, за марки Troy, N. Y. о. А. Улицкй, марки	5.00
Elmira Heights, N. Y. А. Курила зѣбравъ Sagon, Pa. Ив. Лазовскій у Ф. Дубняка	10.56
Providence, R. I. Ив. Прегонъ, ж.	1.00
Pittsburg, Pa. Т. Г. Кульчицкй и Я. Цмайло у Т. Волчка на крест.	1.00
Ansonia, Conn. о. И. Велигорскій, марки Jessup, Pa. Ив. Сенько зѣбравъ	6.55
St. Louis, Mo. А. Велевскій, ж.	1.00
о. Й. Чаплинскй, ж.	2.50
Syracuse, N. Y. А. Варянь вѣдъ о. Велиг. Sayre, Pa. А. Курила зъ Elmira зѣбравъ	2.00
Jersey City, N. J. Школа, т.	1.00
о. Н. Подгорецкй, ж.	8.10
Port Jervis, N. Y. М. Онишакъ	5.00
Newark, N. J. А. Качановскй, марки Bloomfield, N. J. Анна Вислопка зѣбр. на тик.	0.30
Феврона Пишъ, тик.	1.00
Monessen, Pa. А. Цимбала, на тикеты Yonkers, N. Y. С. Фецо у З. Федорчака на крест. зѣбравъ	2.25
Илар. Фецо зѣбравъ на вес.	0.50
Вас. Хома у А. Корѣня на крест.	5.00
Derby, Conn. Алекс. Горбалъ зѣбравъ на кре- стинахъ у Он. Горбалъ	3.31
А. Горбалъ за марки вѣдъ себе	2.75
Разомъ зѣбрано въ маю	1.37
По конецъ апрѣля зѣбрано	1.65
Разомъ по конецъ мая зѣбрано	2.00
Jersey City, N. J. 31 мая 1904.	\$116.69
	775.04
	\$891.73

Ник. Подгорецкй,
секретарь Нар. Фонду, Вох 108.

Ив. Глова,
писарь.

Листъ изъ Старого краю

Товариство „Просвѣта“.

Зъ нагоды загальныхъ зѣборѣвъ тов. „Просвѣта“, якй вѣдбули ся у Львовѣ д. 23. с. м. при участии ко-
ло 700 людей зъ селянь та интелігенції, годитъ ся по-
дати дещо про розвитокъ и теперѣшній станъ сего товариства.

Якъ звѣстно, тов. „Про-
свѣту“ заснували деякй мо-
лодй люде украинского
напрямку ще въ 1868 р.,
поклавши за цѣль товари-
ства ширене просвѣты мѣжъ
русскимъ народомъ, головню
мѣжъ селянствомъ. Зъ тыхъ
малыхъ початковъ „Просвѣ-
та“ зросла до такой силы,
що нынѣ есть наиповаж-
нѣйшимъ русскимъ товари-
ствомъ въ краю. Теперь чи-
слить „Просвѣта“ 16.178
членѣвъ, — 1.339 читалень,
до котрыхъ належитъ 66.000
членѣвъ, котры мають по
своихъ бібліотекахъ 100.000
кнпжокъ, а при богато чи-
тальныхъ истнууть такожъ
кранницѣ та позичковй ка-
сы, — въ концѣ въ рѣж-
ныхъ мѣстахъ Галичины мае
„Просвѣта“ 30 філій, — якй
займають ся справами то-
вариства въ своихъ повѣтѣхъ.
За часъ своего истнованя
выдала вже „Просвѣта“
надѣ 300 книжочокъ, — мѣжъ
иньшимъ въ 1902 р. выдала
повне выдане Шевченковско
„Кобзаря“ по незвычайно
дешевой цѣнѣ (2 короны),
а теперь приступила до вы-
даваня творѣвъ найзнаме-
нитшихъ русскихъ пись-
менникѣвъ, якй выходити-
муть въ обемѣ по 500—600
сторѣнь друку, а коштувати
муть тольکو по 1 коронѣ.
Перша книжка сего серіи
уже выйшла и обнимае тво-
ры Ивана Котляревского,
Петра Артемовско-Гулака
та Евгена Гребѣнки. Редак-
цію сего выданя веде
пос. Романчукъ, подѣ ко-
трого редакцією выйшовъ
такожъ „Кобзарь“ Шевчен-
ка. Крѣмъ того постарала
ся „Просвѣта“ о друге вы-
дане иллюстрованой исторіи
Руси, написаной пос. Олек-
сандромъ Барвѣнскимъ.
Ся книжка мае выйти не-
забаромъ.

Загальній зѣборы товари-
ства „Просвѣты“ вѣдбува-
ють ся що 2 роки, — отже
придивѣмъ ся на дѣяль-
ность тов-а въ тыхъ по-
слѣднихъ двохъ рокахъ. За
той часъ приступило до
„Просвѣты“ 2.206 (въ 1902
р. — 1.003, въ 1903 р. 1.203)
новыхъ членѣвъ, зъ чого
коло 1.800 селянь, заснува-
ло ся 295 новыхъ читалень
и 9 новыхъ філій „Просвѣ-
ты“, а товариство крѣмъ
„Кобзаря“ и згаданого вы-
данництва творѣвъ найзна-
менитшихъ русскихъ пись-
менникѣвъ выдало 16 кнп-
жочокъ (въ чѣмъ 2 кален-
дарѣ), якй розсилае своимъ
членамъ. Значить, накладъ
каждой книжочки мусѣвъ
выносити коло 20.000 при-
мѣрникѣвъ.

Въ своемъ зарядѣ мае
„Просвѣта“ рѣжній стипен-
дійной фонды, мѣжъ иньшимъ
въ послѣднихъ дняхъ пок.
о. Левъ Новосадъ зъ Под-
гайцѣвъ записавъ ѣѣ на

стипендійной цѣли 120.000
коронъ.

Про самый загальній зѣборы,
ихъ перебѣгъ и т. п. нема
що богато писати, — се рѣ-
чи, що интересуютъ лише
наиблизшихъ. Нѣякихъ о-
сновныхъ змѣнь не перево-
джено, такъ що напрямъ
дѣяльности товариства на
будуче остане той самъ.
Головою выбрано зновъ пос.
Юліяна Романчука, якй
уже есть головою зъ 10 лѣтъ,
а такожъ въ Выдѣлѣ не зай-
пли нѣякй важнѣйшй змѣ-
ны.

Подавши оттакъ короткй
образъ „Просвѣты“, вважа-
емо своимъ обовязкомъ звер-
нути увагу на деякй еи
хибы. Передовсѣмъ мае во-
на, якъ на число Русинѣвъ
въ Галичинѣ, рѣшучо за
мало членѣвъ, а черезъ те
й меньшй доходы, що въ
дальшѣй мѣрѣ не позволяе
ѣѣ розвинути своей дѣяль-
ности такъ, якъ бы бажа-
лось. Друга хыба — се
та, що книжочки „Просвѣ-
ты“ не приносятъ такой ко-
ристи, якъ повинні бы.
Товариство зъ такими про-
свѣтными задачами и зъ
такими фондами, якъ
„Просвѣта“, повинно бы
такъ вести свои выданя,
абы дати народови въ по-
пулярной формѣ якъ най-
больше знаня, абы выро-
бити въ народѣ новыѣ
оперты на найновѣй-
шихъ здобуткахъ нау-
ки свѣтоглядъ. Воно
повинно бы систематично
выдавати книжочки изъ
всѣхъ галузей науки, бо у
насъ уже есть люде, котры
зѣумѣли бы надѣ подоб-
нымъ выданемъ попрацюва-
ти, и е люде, котры схотѣ-
ли бы читати книжки сего
змѣсту.

Ювілей Романчука.

Сего року минае 25 лѣтъ,
якъ пос. Романчукъ почавъ
выдавати політичну газету
для селянь „Батьківщину“.
Зъ той нагоды, якъ доно-
сить „Діло“, львівскй Ру-
сины постановили урядити
йому ювілейный обхѣдъ, я-
кй вѣдбувъ ся д. 23. с. м.
въ готелю Жоржа у Львовѣ.

Не будемо тутъ вхѣдати
въ оцѣнку політичної и
просвѣтної дѣяльности по-
сла Романчука, якй за тыхъ
25 лѣтъ выйшовъ на про-
водника національно-демо-
кратичной партіи, а многа-
ми вважають ся навѣтъ про-
водникомъ усѣхъ галиць-
кихъ Русинѣвъ, — замѣти-
мо лише, що все таки цѣ-
льй часъ поступавъ вѣнь
посля своего найлѣпшого
переконаня. Переконаня тѣ
можна критикувати, можна
на нихъ не годити ся, и
мѣжъ Русинами е много
людей, що на нихъ не годять
ся, але все таки робивъ
вѣнь, якъ знавъ и вмѣвъ.

Переслѣдуваня „Сѣчей“
прибирають що-разъ боль-
пй розмѣры. Въ всѣхъ по-
кутскихъ та подгѣрскихъ
повѣтахъ, де истнууть „Сѣ-
чи“, — староства або ихъ
розвязують, або ограничу-
ють ихъ права, заporučивъ
имъ статутами. Вѣдбувають
ся такожъ численні слѣд-
ства та арештованя. Мѣжъ
иньшимъ арештовано тамъ
того тыжня о. Ивана Попо-

ля зъ Довгополя, але за кавцію выпущено на волю. Власти хотять конче весь «Съчовый» рухъ здусити. По «Съчохъ» прийде мабутъ черга й на «Соколы» и на инший товариства, бо въ очахъ польской шляхты всѣ Русины — однаковъ «гайдамаки»!...

Цѣсарьска «ласка».

Коли въ осени 1903 р. цѣсарь гостивъ у Галичинѣ, богато нуждаривъ передавало йому рѣшѣннѣ просьбы, якій вѣдбравъ назначенный на се урядникъ намѣстництва. А що тѣ просьбы не були остемильованѣ, то намѣстництво стягае теперъ вѣдъ усьохъ тыхъ бѣдаковъ по 1 коронѣ кары. Добрий интересъ, нема що казати! Не только, що цѣсарь нѣчого не давъ, але ще його урядники здирають зъ бѣдаковъ грошѣ! Чи се хоч трохи выльчить тѣ бѣдны, темны головы, абы не уважали цѣсарѣвъ якимись небесными истотами, — годѣ знати...

25. мая 1904.

М. Л.

Чи треба намъ Еміграційного Дому?

Такъ есть, сто разъ такъ! Бо вже часъ и намъ мати щось свого, а не часъ намъ довше давати ся поштухувати жидамъ, талиянамъ та ляхамъ. Дня 4-го сего мѣсяця бувъ я въ каселгардѣ по одну дѣвчину. Якъ всѣ такъ и я допомагавъ-емъ ся свого.

Интерпретеръ вѣдобривъ вѣдъ мене телеграму. Я бувъ зъ ряду семей, отже належалось мене сегомого вѣдбути, але де-жъ тамъ! Я бувъ ажъ 58-ый! Мене вже терпеливость опустила, приступивъ я блище тай кажу, чому вже мене не кличе, а той на мене якъ не крикне: „Sit down!“, то ажъ офісѣ отрясъ ся. И зновъ я грѣшка уступивъ, але вже менѣ не дало чекати такъ довго, приступую ближе, и питаю ся доки ще треба чекати? — Доки не будешь закликанный! — вѣдповѣли. Я кажу: Я ту чекаю вже двѣ години! — Чекай ще другий двѣ...

И знаете немилосердны жиды та талияне были бы менѣ казали ще другий двѣ години чекати, ажъ якъ-емъ ся зачавъ допытувати емъ ся называе суперинтендентъ, въ той часъ мене покликвали до протоколу. Протоколъ бувъ добрый, родивъ ся якъ зѣ мною такъ изъ моею дѣвчиною то ей пустили, але мене заприсягли, чи тому акуратна правда, але якъ прийшовъ жидъ абс талиянь, то мало що и пытавъ ся а иди! А на тобѣ Русине ся вымести, бо ты якъ-бысь бувъ на то сотвореный.

Отже видите Братя та Сестры, мы мусимо всюды вытерпѣти, але лемъ про свое недбалство. Часъ-же Братя и намъ братись до дѣла, а до дѣла зачатого вже 4 роки. Не дайте ему спати, але складаймо грошѣ на Рускій Еміграційный Домъ въ Америцѣ, а зробимо похвальне дѣло и выгѣдне для своихъ братѣвъ

та сестеръ. Не посилаймо свои грошѣ тяжко запрацьованъ до Росіи на войны, але помагаймо самѣ собѣ.

Тутъ маєте ще другий доказъ на то, що намъ треба свого Ем. Дому. Того сегомого дня спѣткавъ я на бовтѣ одного Русина ще молоденького. Приступивъ я до него и пытаю ся чому го ведуть назадъ до Каселгарды. Вѣнь каже, що ѣде до Канады, що тамъ має вуйка. Я кажу а чомужъ тебе впрѣсть не заслали до Канады? Я не знаю, каже. Прийшовъ якийсь панъ тай мене взявъ. Я пытаюся чи заплативъ есь що тамъ десь бувъ? Вѣнь каже нѣ, бо не маю грошей, але тикетъ маю вымѣненный ажъ до Montreal въ Канадѣ. Той хлопецъ называвъ ся Федоръ Карбульцкій зъ Смѣлницѣ. повѣту Борщѣвского. Отже видите, польскій агентъ его взявъ до польского дому, але що немавъ грошей, то скоро его назадъ до Каселгарды. Такъ чужий опѣкунъ знаютъ ся нами опѣкувати: якъ маемо повну кешенку то ест и опѣка а якъ немашь грошей, то хочъ гинь — нѣхто ты не поможе.

Иванъ Париякъ.

ДОПИСИ.

Зъ Лемковщины.

У насъ теперь часы болѣше сухы чимъ мокры, а ночами бувають приморозки. Озимина досыть красна, за те ярина черезъ посуху не удала ся. Народъ бѣдѣе, бо нема землѣ; нема на чимъ нѣ орати, нѣ сѣяти, нѣ худобы пасти — бо грунта подробенъ на малы части. Удѣнь бѣдныи чоловікъ зъ Бѣчи позичивъ собѣ у двоухъ братѣвъ богатѣвъ 12 шѣстокъ, котры мавъ вѣддати на першу пейду. Однакъ, маючи вѣншій справунки, просивъ ихъ, чтобы ему почекали до другои пейды. Браты-богачики не хотѣли чекати — и въ пару день познѣйше знайшли люде бѣдного муляря забитого пѣдъ мостомъ. Убитого похоронила жена. Слѣдства не було жадного, але люде пѣдозрѣвали, що муляря убили оба браты за тыхъ 12 шѣстокъ. Але кара божа спѣткала злочинцѣвъ, котрыми были оба браты. Оденъ зъ нихъ заразъ въ мѣсяцѣ померъ не признавши ся до убійства, а въ два мѣсяцѣ познѣйше померъ и другий — однакъ передъ смертію признавъ ся, що вѣнь зъ братомъ убивъ бѣдного муляря за тыхъ 12 шѣстокъ. Отъ видите, злочинъ нѣколи не укрье ся.

Двоухъ сусѣдѣвъ мало на межи пару грушѣвъ, а коли грушки зародили, то оба дѣлили ся овочами. Оденъ зъ нихъ стявъ три дерева, а коли и другий стявъ одно дерево, такъ першій заскарживъ его до суду, и судъ засудивъ другого на 40 злр. коштовъ и кары. Якъ грушки стояли, то оба дѣлили ся овочами, а рубати только одному було вольно. Ой вже то бѣда, якъ сусѣдъ зъ сусѣдомъ правуе ся.

Нѣколи не шукайте по рады у ворожки, бо послушайте, що я вамъ розкажу: Двоухъ чоловікѣвъ побилѣ свои жѣнки. Що робити — думаютъ собѣ обѣ жѣнки — абы насъ чоловікы не били, е, ходѣмъ до ворожки, она насъ порадить. Отъ и пошли до ворожки по порадѣ. Але якъ о томъ дознали ся чоловікы, то еще лѣпшими нагаями протрѣпали свои жены. Отъ видите, якось нѣчого не помогло ворожбицтво.

Недалеко села Мшанов веде дорога понадъ страшну пропасть. Тою дорогою ѣхавъ возкомъ въ ночи оденъ Полякъ, а позаякъ було дуже темно, вѣнь не видѣвъ добре дороги и вѣхавъ зъ конемъ и возкомъ въ ту пропасть. Конь забивъ ся, возокъ поломивъ ся, а Полякъ покалѣчивъ ся.

Ровѣль, Галичина.

А. Пижъ.

Зъ Scranton, Pa.

Въ Недѣлю дня 12 Юнія вѣдбувъ ся тутъ похоронъ члена Р. Н. Союза, бл. п. Ивана Маерника. Нема чоловікѣ въ Скрентонѣ, Па. та околици, котрый бы не знавъ И. Маерника. Бувъ се довголѣтныи мешканецъ Скрентону, погребникъ и оденъ зъ першихъ основатѣль церквы св. Йоана Христителя. Походивъ зъ Угорщины зъ Земплинской столицѣ, але не цуравъ ся своей руской мовы, якъ се на жалъ роблять деякы угорскы Русины, а всегда почувавъ себе Русиномъ. Будучи всегда веселѣи, приязной вдачѣ, пок. Ив. Маерникъ зискавъ собѣ много приятѣльствъ не лишъ помѣжъ своими, але и чужими. Та тяжка недуга пѣдокосила его молоде ще жите и зложила въ домовину. Покойный полишивъ жену и четверо малолѣтнихъ дѣтей а въ краю вѣтця и матерѣ та другу родину. Похоронъ его бувъ справдѣ величавый. День бувъ погѣдныи, красныи. Народа тутешного и поза-мѣсцевого, Русинѣвъ и Американцѣвъ, зѣйшлося дуже много. Обряду похоронного довершили оо. Н. Струтинскій зъ Олифанту, Па., М. Волкай зъ Плиматъ и мѣсцевый душпастьеръ о. М. Яцковичъ. По дорозѣ зъ дому до церквы и въ самѣй церквы спѣвали злученый рускы хоры зъ Олифанту и Скрентонъ пѣдъ даригентурою мѣсцевого дякоучителя и. Андр. Гелы. Въ походѣ взяли участъ кромѣ вѣддѣлу 40 Рус. Н. Союза такожъ деякы братства и организации, до котрыхъ покойникъ належавъ. По дорозѣ зъ дому до церквы и зъ церквы на цминтарѣ были читанѣ Евангелія. Въ церквы выголосивъ о. Струтинскій прегарну промовѣ, пѣдчасъ котрой не було чоловікѣ, котрый бы не заплакавъ. Цѣлый обрядъ похоронный тривавъ колька годинъ. Такъ ховали тутешныи Русины на чужѣй земли своего доброго товарища и брата.

Очевѣдѣ.

Зъ Sayre, Pa.

На шляху зелѣзницѣ въ Товандѣ, Па. заваливъ ся

мѣсть коли черезъ него переходивъ тягаровый потягъ. Нещасте лучилось въ сей способъ, що пѣдъ однимъ возомъ було ушкоджено колесо, котре пѣдчасъ швидкои ѣзды выскочило изъ шинъ. Потягъ зъ сѣмома возами упавъ зъ моста, але зъ людей на цасте не втративъ нѣхто житя. При на правѣ сего мосту робили Русины зъ Сейръ, Па. и одному зъ нихъ упала при роботѣ машина на руку и сильно еѣ ушкодила. Вѣнь зове ся Иванъ Поповичъ, походить зъ Гѣчвы, повѣта Лѣско, въ Галичинѣ. Не належавъ нѣ до братства нѣ до Союза; теперь лежитъ въ шпиталѣ и не знати якъ довго тамъ буде а можливо, що 4 пальцѣ и зовсѣмъ стратить, бо дуже ушкоджены.

Братя Русины, не будте легксважныи самѣ для себе и не тратьте часу, але приступайте сейчасъ до Р. Н. Союза, бо нѣхто зъ насъ не знае, чого можемо спѣдватись завтра. До Союза, якъ вамъ звѣстно, платить ся лишъ 70 центѣвъ на мѣсяцъ, за що чоловікѣ дѣстае 600 долларѣвъ посмервного и другѣ запомоги. И мы Русины въ Сейръ такожъ заложили собѣ братство и приступили до Руского Народного Союза и стараемо ся жити разѣмъ въ еднѣсти и згодѣ. Предсѣдателемъ нашего братства есть Стефанъ Яцко, чоловікѣ добрый и тверезый, котрый всѣми силами старае ся о розвѣй нашего братства и Союза. Митингы вѣдбувають ся у насъ кождѣи Недѣлѣ по 13-ѣмъ.

Урядъ нашего братства Пресв. Богородицѣ, вѣддѣлъ Союза 107, е такій: Яцко Стефанъ предсѣд. Лука Магусъ заступникъ, Андрѣй-шинъ касіеръ, Матвѣй Опаръ заступникъ, Василь Ротко секретаръ, Гриць Ковалевичъ заступникъ, И. Котикъ опѣкунъ хорыхъ. Хто бы хотѣвъ до нашего братства приступити, нехай ся зголосить на слѣдуючій митингъ а мы его приймемо якъ рѣдного брата.

Гр. Ковалевичъ, заст. секретаря.

Надѣслане.

На розумъ Вп. Урядникамъ „Соединенія“.

Читаючи Вѣст. зъ дня 19. Мая на сторѣнь 6. пѣдъ точкою Д., що делегатомъ не може бути той, котрый е урядникомъ або факторомъ другои организации, пытаю ся предсѣдателя головн. уряду, чому се такъ? Чи для того, що тамъ по малярски будуть говорити? А если поѣде другий, то вѣнь не розповѣсть що раджено на той конвенції Соединенія?

За богато сего добра. Вы не маєте права нѣкому вѣдбирати голосу делегата — тымъ болѣше, если братство ничъ не винно до головной касы. Я пр. есьмъ секретаремъ Союза ч. 58, и секретаремъ Соединенія ч. 217 — отжежъ думаете, що я не маю права бути делегатомъ? Если такъ, то для чего? Чи я свое мѣсяч-

не точно не выплачу такъ до Союза якъ и до Соединенія? Се не е справедливо, а вамъ панове урядники Соединенія скажу те, що якъ только менѣ часъ позволить, то прийму на себе вѣборъ и поѣду только для того, щбы вамъ показати, що кождый членъ въ кождѣй организации має рѣвно право. — А колька зъ васъ панове е въ чужихъ организацияхъ? И чи менѣ не вольно старати ся такъ о розвѣй Союза якъ и Соединенія? Если я хочу бути членомъ двоухъ организаций, а мене выберутъ урядникомъ въ одной и другой, то черезъ те маю тратити голосъ на конвенції? Пѣсля того розуму яко майнера здае ся, що нѣ. А если вы робите роздѣль межи членами, то вже инша рѣчь, але робѣть се явно не скрыто, бо менѣ здае ся, що члены Соединенія зъ Галичины, мають таке саме право якъ зъ Угорщины, а если вамъ не милы члены зъ Галичины, то не принимайте ихъ, на се мусу нема, а вѣдбирати комуся якъ-есть право, сего вы не осягнете. Знайте о томъ, що Соединеніе не вы утримуете, але всѣ члены, а що одній зъ нихъ походить зъ Галичины а другий зъ Угорщины, то се васъ ничъ не обходить — если только они порядныи люде. Я знаю, ксго ся сей параграфъ тыкае и для чего вѣнь тамъ всуненый.

Здоровлю вѣхъ читателейъ „Свободы“.

М. Джемилъ, сек. Союза ч. 58 и сек. Соединенія ч. 217.

Зъ Лансфордъ, Па. 15 Мая 1904.

Въ 11 числѣ нѣюрской газеты подавъ дописъ п. Смайда, въ котрой зачѣпивъ нашу мѣсцевость. Мы не читаемо нѣюрской газеты, тожъ пѣзно про се вѣддалисьмо ся, але думаемо, не зашкодить хочъ бы и теперь на неѣ вѣдповѣсти. Пише п. Смайда, що нашъ священникъ не выспѣдывъ одного чоловікѣ, але не каже про що? О духовный не за то его не спѣдывъ, що вѣнь належить до Общества, бо о. дух. жадной розлуки мѣжъ парафіянами не робить, але для того, що той чоловікѣ, назывъ кураторѣвъ на рѣчномъ парафіаль-

номъ митингѣ псами, а такожъ бесѣдувавъ по са-льсонахъ на церквы, священниковъ и т. д. такй глупства, що того анѣ написати не можна и т. д. Той чоловікѣ всегда зѣ всѣми мавъ баламуту и для того зѣоставъ зъ парафіи выключеный.

Рѣвночасно протестуемо претивъ того, чтобы п. И. Смайда мѣшавъ ся до справъ нашей парафіи. П. Смайда най пильнуе своего бизнесу, нехай продае пиво и палюнку въ Маганой Сити а вѣдъ нашей парафіи ему застѣ. Если п. Смайда е кураторомъ церкви въ Маганой Сити, то най стареа ся о свою церкву а не о нашу.

Такъ само и редакторъ одѣ казеты нехай вважае болѣше, що друкуе, бо то не два фунты мяса на 107 Ave B. въ Нью Йорку. Вже колька дописей выдруковъвъ зъ Лансфордъ а у жадной не було правды лишъ циганство.

Довѣдуемось, що п. Смайда написавъ опѣсля въ казетѣ, що бувъ бы свои дописи на нашего о. духовного не подававъ, еслибъ бувъ знавъ якъ справа стояла. То най же п. Смайда напередъ добре пожуде заки ликне.

Вѣдъ Уряду братства Пресв. Богородицѣ, вѣддѣлъ Союза 16, въ Лансфордъ, Па. (Печать)

Русины!

Сли хотите бути сталымъ передплатникомъ мѣсячныхъ книжочекъ „Слово“ то вытѣть сѣю карточку, вложѣть еи до конверты зъ монитордеромъ на \$1.50 и зашлѣть до: Rev. St. Makar, Box 13, Mt. Carmel, Pa.

Посылаю \$1.50 яко пренужерату на просвѣтныи книжочки „Слово“.

Имя и прозвище:

Докладный адресъ:

??? Хотите бути выльчѣней ???

Удайтесь до

Дра Леонарда Ландеса.

С пѣциальстѣ въ хоробахъ мужескихъ и жѣночкихъ. Бувъ довгѣй часъ прак тикантомъ при Нью-Йоркѣмъ университетѣ, студіювавъ практично при шпиталѣхъ въ Вѣднѣ и Берлинѣ а вернувши до Америки практикувавъ много лѣтъ якъ лѣкарь въ Либанонѣ, Белви и др.

Говорить по руски, польски, словенски, англійски и нѣмецки.

Ручить выльчѣти слабости: легкихъ, сердца, почекъ, желудка, боль головы, слабу память, пухленьку, руматизмъ, рака, хоробы на-шкѣрній, чираки, вереды, боль горла, носа, ушей и очей, утрату мужеской силы и т. и.

Робить всѣлякыи операції. Пишѣть до него о порадѣ а вѣнь вамъ дастъ вѣдновѣдъ на всѣ вашѣ питаня.

DR. LEONARD LANDES,
140 E. 22nd St., New York, N. Y.

„SVOBODA“

(LIBERTY)

The Ruthenian (Little Russian) Weekly
published every Thursday
at 209-211 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16,
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

газетис для руского народа въ
Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“,
выходить шо тыждня въ Четвергъ
и коштує:

Въ Америцѣ на рѣкъ \$2.00
До старого краю на рѣкъ \$2.00
Въ Америцѣ на повъ року \$1.00
До старого краю на повъ року \$1.00

Оплачувати газету треба вса-
гда зъ горы (напередъ).

Грошъ треба посылати въ реджистрова-
номъ листѣ, або черезъ експресовый, або
почтовый money order (моня ордеръ). Мо-
ney order, то е карточку, котру доставляе
вѣдъ почтара або агента на експресовѣмъ
офисѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не
можемъ грошей достати.

Адресъ:

„SVOBODA“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Новый телефонъ Нумеръ 787

Безъименныхъ дописей не
принимается.

Хто хоче, чтобы те, що напише,
было друковане въ „Свободѣ“ въ Че-
твергъ, мусить прислать рукопись до
Скрентонъ найдалше въ Пятницю
вечеръ.

Хто хоче, чтобы его адресъ змі-
няти мусить подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.

Замѣтки.

Вже по конвенціи „Сою-
за“. Нема сумніву, що
конвенція відбулась вели-
чаво и поважно якъ жадна
друга. Зб справоздана, ко-
трого початокъ надрукова-
ний въ отомъ числѣ „Сво-
боды“ довѣдають ся чита-
тель въ ухвалы конвен-
ції. Вправдъ ворожій „Со-
юзови“ казеты зачинають
писати рожній брехнѣ про
юбилейну Конвенцію „Сою-
за“, але ее нѣчо не шко-
дитъ а навить лѣпше, бо
кождый хто бувъ на кон-
венції и знає якъ все від-
булось, буде мѣгъ наглядно
переконатись якимъ ору-
жіємъ вороги „Союза“ во-
юють.

Що те оружие не пошко-
дить нѣчого, видно зъ вѣро-
сту „Союза“ за послѣдній
два роки. За послѣдній 2
роки найбільше сипалось
брехень на „Союзъ“, чтобы
его знищити, але помимо
того „Союзъ“ не упавъ а
взрѣсъ о 2600 членѣвъ!

Поздръ робѣтники. Поче-
кайте ще трохи а побачите
якъ всеславянскій патріоты
и агитаторы будутъ васъ
намовляти, чтобысье голо-
сували на републикань-
скихъ або демократичныхъ
кандидатѣвъ и якъ будутъ
ихъ выхвалявати. А чому?
Бо „there is money in it!“

Новый емиграційный за-
конъ для Бритишъ
Колумбіи въ Канадѣ.

Законъ сей вымѣренный
передовсьмъ противъ Хин-
цѣвъ и Япанцѣвъ, зъ на-
мѣромъ недопустити ихъ
до Канады, але позаякъ
вѣнь мѣститъ въ собѣ такъ
званный educational test и
може бути шкѣдливый та-
кожъ для нашихъ непись-
менныхъ Русинѣвъ, то не
завадитъ познакомити зъ
нимъ руско-американскій
загалъ.

Законъ сей каже, що кож-
дый чоловікъ прибуваючий
до Бритишъ Колумбіи му-
ситъ одержати вѣдъ дотич-
ного урядника свѣдоцтво,
що вѣнь не е prohibited im-
migrant. За свѣдоцтво пла-
титъ ся доллара. Щобы не
стати prohibited immigrant
мусить чоловікъ умѣти на-
писати 50 слѣвъ въ якѣй
небудъ европейской мовѣ,
котрій урядникъ ему подик-
тує и подписати свое имя.
Се не водноситъ ся до лю-
дей, котрій не задумують
задержуватись въ Бритишъ
Колумбіи а лишъ переѣз-
дять черезъ неѣ якъ подо-
рожній.

Хто не умѣе писати въ
жадной европейской мовѣ
а хотѣвъ бы задержатись
въ Бритишъ Колумбіи за-
для работы чи другой якої
причины, мусить зложити
кавцію въ сумѣ 500 долла-
рѣвъ, почѣмъ достане до-
зволъ на тымчасовый по-
бутъ въ той провинціи. Хто
не умѣе писати и не може
зложити заруки 500 долла-
рѣвъ, тому не вѣльно всту-
пати въ границѣ Бритишъ
Колумбіи а еслибъ его тамъ
найдено, зѣстане сейчасъ
выдаленный.

Якъ бачимо зъ сего зако-
на, то вѣнь може стояти на
перешкодѣ тымъ непись-
меннымъ канадйскимъ Ру-
синамъ, котрій забрали фар-
мы въ другихъ провинціяхъ
а хотѣлибъ ити до Бритишъ
Колумбіи за работою.

„Твердый патріотъ“.

Твердый Русины (москво-
філы) дуже часто хвалять
ся якъ то они твердо сто-
ять за рускій народъ, якъ
боронять его — а якъ зъ
другой стороны Украинцѣ
выслужують ся Ляхамъ вы-
кидаючи зъ руского письма
„святѣ“ Ъ та зраджують
рускій народъ... Але хваль-
ба сорочки не дасть и ко-
ждый розумный чоловікъ
зудить людей посля ихъ
дѣлъ а не слѣвъ.

Мы вже мали нагоду пи-
сати въ „Свободѣ“ про твер-
дого руского патріота свя-
щенника, котрый хотѣвъ
продати свои проперти въ
Олифантѣ о кѣлька тыся-
чѣвъ танше Жидамъ якъ
Русинамъ.

Теперь подобна исторія
склалась зъ другимъ твер-
дымъ патріотомъ „господи-
номъ“ Борухомъ въ Гали-
чинѣ. Той „твердый“ па-
тріотъ пише до мазура Ша-
ера, чтобы купивъ вѣдъ
него руску землю такъ якъ
бы Русинѣвъ не було, чтобы
могли купити тую землю,
але конче треба було по-

садити на неѣ Поляка-Ма-
зура.

Ось листъ Боруха (вѣнь
зб Золочѣвщины въ Гали-
чинѣ) до Шаера такъ якъ
вѣнь бувъ надрукованный въ
краевѣй часописи „Гайда-
маки“:

Зборуф 25, III, 1904.

Дрогі Пшияцелю!

Пшепрашам Цен сердечне же за
кѣлька лѣт здобилем сен написаць
лист до Цебе і то тилько на бар-
дзо круткон тресць тейож, спо-
дзевам сен еднак мне мець за ви-
тлумаченого іди Ці подам повуд —
брак часу в бюрге каси залічковой,
а тераз до ржечи.

Мам реальность до спржедана
в огуле 38 моргуф а мяновице 15
моргув лонкі два рази сен косі
сано сладке і 23 орней земі з тего
25 моргуф в єдней парцелі засъ
13 моргуф в 5 парцелях оддальоне
од помешканя і од тих 25 моргуф
о 200 крокуф. Цали тен обшар
оддальони од всі о 100 крокуф,
весь положона над самимъ госьпѣн-
цем 2 кл. до стациі колейовой а
5 кл. до мяста Зборова вшендзє
госьпѣнцемъ, земля выборна подоль-
ска, за сано таргѣ сен мінімумъ
400 зр. рочне без клопотуф, бо
закупе е для войска на баракі не
влічайонц в то випас на 12 штук
бидла 2 будинки пшешлего року
побудоване нове, цена купна єдного
жорга 300 злр. можна пшийонцъ
длугъ банкowi в квоце 2.400 злр.
на 51 крокуф ржика плине пшев
лонкен, а затем вода на подвуржу
можеби там зналялз сен купецъ, за
посьреднїцтво одвзсечен сен Ти юж
веш! не тшеба Ці о тем мувиць
термінъ круткі

найунїженше уклони і поздро-
вени цалему грону фаміліі

С. Борух.

Адрес і информация:

Шимон Борух в Зброве в това-
ржистве залічковим р. в мейспу“.

Такий то твердый патріоты!

Сила є правомъ.

Сего принципу держать
ся компаністы въ Колорадо.
Посля высаджѣня динами-
томъ у воздухъ стациі въ
Индепенденсѣ вразъ зъ не-
кунійными майнерами, поча-
ли компаністы робити зъ
кунійными майнерами такій
рѣчи, що попросту не хоче
ся вѣрити, чтобы те все бу-
ло можливе. Въ окрузѣ Кри-
пель Крикъ говернеръ про-
голосивъ станъ военный и
міліція зъ генераломъ Бе-
ломъ на чолѣ та при помо-
чи Товариства Властителейъ
Майнѣвъ и деякихъ бизнес-
менѣвъ — робить, що хоче.
Всѣ урядники зъ Викторъ
и околици, выбрани наро-
домъ, мусѣли поскладати
свои уряды, если лишъ бу-
ло на нихъ пѣдозрѣне, що
тримають сторону куній-
ныхъ майнерѣвъ. Мусѣли
поскладати свои уряды, ка-
жемо, бо загрозили имъ, що
если не зложать своихъ у-
рядѣвъ то зѣстануть повѣ-
шені.

Кунійныхъ майнерѣвъ а-
рештувала міліція на при-
казъ своего генерала безъ най-
меншой причины, саджала
ихъ до арештѣвъ або дер-
жала пѣдъ сторожею по
стайняхъ и шоплахъ неразъпо
кѣлькадесять сто и болше
людей. Котрій кунійный май-
неры поутѣкали, чтобы не
бути арештованными, за
тими воики гонили по го-
рахъ мовъ за диною звѣри-

ною и стрѣляли мовъ пѣсовъ.
Спѣйманныхъ держали якійсь
часъ въ запертѣ а опѣсля
саджали на трены и зновъ
пѣдъ вартою вывозили ихъ
до сусѣдныхъ стейтѣвъ зъ
тымъ, чтобы не смѣли вер-
тати назадъ пѣдъ карою
смерти. Въ нагонцѣ за ку-
нійными майнерами и стрѣ-
лянинѣ, згнуло кѣлькохъ
майнерѣвъ а многі зѣста-
ли покарѣченіи. Компані-
сты вѣдобрали всѣ книжки
кунійнымъ урядникамъ и
чѣе лишъ имя знайдуть въ
кунійной книжцѣ, того сей-
часъ имають и вывозять
гетъ зъ Колорадо. Лоера
кунійного такожъ всадили
до арешту а до друкарнѣ
часописи, котра тримала сто-
рону кунійныхъ майнерѣвъ
впало вѣсьмохъ добре у-
зброєныхъ замаскованныхъ
людей, поломали всѣ ма-
шины а друкарамъ казали
ся выносити гетъ зъ мѣста.

Генераль Белъ въ своиѣ
завязяности загнавъ ся зб
своими войками ажъ до дру-
того повѣту въ погони за
майнерами, до чого немавъ
жадного права, а наибѣль-
шу майну власнѣсть Порт-
лендъ Голдъ Майнингъ Ко.,
въ котрой робило около 500
людей, казавъ замкнути для
того, що въ той майнѣ ро-
били кунійный майнеры. По-
сля вывезєня кунійныхъ май-
нерѣвъ зъ Колорадо зачи-
нають компаніи пускати въ
рухъ свои майны при помо-
чи скебѣвъ. Лишъ майна
компаніи Портлендъ все ще
стоить замкнена. Вестернъ
Федерейшенъ офъ Майнерсъ,
організація, до котрой нале-
жать майнеры зъ Колорадо,
постановила закупити 80 ак-
рѣвъ землѣ въ Нью Мексико
20 миль вѣдъ границѣ Ко-
лорадо и отворити свои вла-
снѣй майны. Въ майнахъ тѣхъ
будуть робити выгнанный ку-
нійный майнеры а доходомъ
будуть ся дѣлити. Деякихъ
болше дѣяльныхъ майне-
рѣвъ компаністы держать въ
арештѣ и хвалять ся, що то
омають доказы на се, що то
они пѣдложили динамитъ
пѣдъ скебѣвъ. Хвалять ся
такожъ, що 5 або 10 май-
нерѣвъ повѣсятъ—а до кри-
миналу тѣлько впакують,
скѣлько въ пенітенсері бу-
де мѣсця. Федерейшенъ офъ
Лейборъ зъ Чикаго выслала
жадане до президента Руз-
велта, чтобы пѣславъ феде-
ральне вѣйско до Колорадо
и взявъ въ опѣку кунійныхъ
майнерѣвъ. Таке саме жа-
дане до президента выславъ
телеграфічно такожъ Екзе-
кутивный Комітетъ органи-
заціи Вестернъ Федерей-
шенъ офъ Майнерсъ.

— Хотите, чтобы вашъ грошъ безопасно
и скоро булз высланный до старого краю, то
вамъ то зробить John Nemeth, 457 Wash-
ington St. New York, N. Y.

6СЛИ на якѣмъ плейзѣ е васъ
лишъ 10 Русинѣвъ а хотѣли бы-
сте приступити до Союза, то за-
ложѣтъ собѣ маленьке братство
и напишѣтъ про се головному
секретарови S. Jadowsky, Box 7,
Jersey City, N. J. а вѣнъ вамъ
дасть блинній поясненя и при-
шле потрібный рѣчи.

Памятайте на
„Рускій Народ. Фондъ“
въ Америцѣ“!

Прапоры Р. Н. Союза.

Звѣдки берутъ ся москвофілы въ Америцѣ?

Повысье питане объясняе намъ звѣтъ львѣвского
товариства „Просвьѣта“, котре выдає книжочки для
народу.

Ось той звѣтъ :

Ч. пор.	П ов ѣ т ь	Читалень „Просвьѣта“ было по повѣтахъ при кѣнцѣ року			
		1900	1901	1902	1903
1.	Бережаны	18	22	28	40
2.	Березѣвъ	2	2	2	2
3.	Вѣбрка	29	32	37	38
4.	Вогородчаны	12	13	13	15
5.	Воршѣвъ	36	38	39	43
6.	Броды	14	16	25	27
7.	Бучачъ	20	27	29	31
8.	Горлицѣ	1	1	1	1
9.	Городенка	14	14	18	22
10.	Городокъ	13	13	15	17
11.	Грибѣвъ	1	1	2	2
12.	Гусятинъ	24	32	35	36
13.	Добромиль	7	7	7	7
14.	Долина	25	27	28	32
15.	Дрогобычъ	15	18	19	24
16.	Жидачѣвъ	19	20	22	23
17.	Жѣвква	18	20	21	23
18.	Залѣщики	22	27	35	38
19.	Збаражъ	20	22	23	39
20.	Золѣчѣвъ	36	43	44	54
21.	Калущъ	25	27	31	31
22.	Камѣнка струм.	29	30	32	33
23.	Коросно	1	1	1	1
24.	Коломыя	18	21	24	28
25.	Краковъ	1	1	1	1
26.	Косѣвъ	8	10	13	16
27.	Ланьцутъ	1	1	1	1
28.	Лѣско	3	3	3	3
29.	Лѣвѣвъ	33	38	43	48
30.	Мостиска	14	15	17	21
31.	Надвѣрна	14	16	18	23
32.	Новый Санчъ	—	—	1	1
33.	Перемышль	46	46	47	48
34.	Перемышляны	19	25	29	30
35.	Печенѣжинъ	7	7	9	9
36.	Подгайцѣ	18	20	24	29
37.	Рава руска	18	18	18	26
38.	Рогатинъ	40	45	45	48
39.	Рудки	16	17	25	28
40.	Самборъ	6	8	9	14
41.	Скалатъ	14	18	21	25
42.	Снятинъ	8	12	15	16
43.	Сокаль	16	19	22	23
44.	Станиславѣвъ	26	33	37	43
45.	Старый Самборъ	14	15	15	19
46.	Стрый	40	40	45	51
47.	Сянокъ	3	3	3	11
48.	Теребовля	15	19	21	26
49.	Тернопѣль	33	36	40	47
50.	Товмачъ	27	30	33	35
51.	Турка	8	11	12	12
52.	Цѣшанѣвъ	8	8	11	12
53.	Чортковъ	22	23	24	28
54.	Яворѣвъ	11	15	16	18
55.	Ярославъ	14	15	17	19
56.	Ясло	1	1	1	1

Якъ бачимо зъ повысшого рахунку, то найменче
читалень е въ тѣхъ повѣтахъ, котрій пѣдчеркненій, а зъ
котрыхъ е наибѣльше Русинѣвъ въ Америцѣ. А пре-
дѣльнъ посля числа читалень треба судити о просвѣтѣ
народа. Вѣсьмъ повѣтѣвъ до котрыхъ зачисляемо лем-
ковскій и сусѣдуючий зъ ними, мають всего на всего
лишъ 32 читалень, або 22 читалень менче якъ оденъ
повѣтъ золѣчѣвскій у вѣхѣдной Галичинѣ! Чижъ може
бути давно посля сего, що люде неосвѣдомлені въ
краю и незнаючи свои исторіи, прійшовши до Амери-
ки, дають ся тутъ дурити всякимъ москвофильскимъ
агентамъ? Ось звѣдки берутъ ся у насъ москвофілы.
Науки, просвѣты народови треба, а тогды вѣнь певно
не скоче бути москвофильомъ, але буде признавати ся
до рускости, буде гордити ся тымъ, що вѣнь Русинъ,
за Русь-Украину свое жите положитъ!

Що чувати в свѣтѣ.

ДЕМОКРАТИЧНА партія не має ще одного певного кандидата на президента Сполучених Держав і його заступника. Тепер коли наближаєся часъ Демократичної Народної конвенції кандидати вирішують мови гриби по дощі. Крім давніших кандидатів якъ Горетъ, бувшій президентъ Клівелендъ, судя Паркеръ і другі, підносять ся голоси такожъ за судію Грейомъ зъ Делаверъ і генераломъ Н. А. Майлсомъ. Противъ Грея выступає бувшій кандидатъ на президента Браненъ. Кандидатомъ на мѣсто президента вразъ зъ генераломъ Майлсомъ мавъ бы бути Гарисъ бувшій сенаторъ Сполуч. Державъ зъ Канзасъ.

Крімъ повисшихъ кандидатів згадують ще імена Гормана, Олнея і Вола.

ДВА Американці Пердікарісъ і Варлей зостали спіймані черезъ членівъ банди мароканського опришки Раісулі въ Африці, въ цѣли одержати за нихъ великого окупу. Американське правительство домагаєся недвозначно випущени на волю своїхъ горожанъ а навить выслало корабль, щобъ поперти свої жаданя. Бєть надѣя, що сего тиждня оба згадані люде зостануть вольними.

ПРЕЗИДЕНТОМЪ аргентинської республіки вибрано Мануїла Квінтау, его заступникомъ Ос. Алкорта.

ПОЛУДНЕВІЙ республіки Бразилія і Аргентина задумують заключити угоду, після котрої знижено бы оплату на аргентинську мукку і масо, а Аргентина знизилася бы оплату на бразилійську каву і парагвайський чай.

НА мѣсцѣ покойного сенатора Квея, іменовавъ губернєр сенаторомъ пенсильвенійскимъ Накса, федерального прокуратора, звѣсного приятеля тростівъ. На мѣсцѣ Накса має президентъ іменовати федеральнимъ прокураторомъ мабутъ міністра маринарки, пана Муді.

АМЕРИКАНСКОМУ амбасадорови Мікормікови зле поводити ся въ Петербурзі. Въ наслідокъ симпатіи Американцівъ для Японцівъ, Мікорміка бойкотують всѣ на кождомъ кроці а навѣть господарь дому, де вонъ мешкавъ зъ родиною, виповѣвъ ему мешкане.

Лондонъ, 11. Двѣ невольні машини найдено мѣжъ цигарами въ царській палатѣ, въ Царскѣмъ Селѣ, де царъ теперъ перебуває. Одна зъ нихъ була въ їдальни, друга въ авдієнційній комнатѣ.

Англійскій, французскій і російскій амбасадори запротестували противъ масакрованя Ворменъ черезъ Турківъ.

Война на далекомъ Сходѣ.

Посля вѣстей зъ Парижа у Франції, взагалѣ въ Росію панує пригноблене въ наслідокъ теперѣшної війни.

Зъ Москви телеграфують до нѣмецкихъ часописей, що два рєгіменти російского війська, котрі мали ити на війну, не хотѣли вѣдати на потягъ. Були се по найбільшій часті свѣжій рекруты зъ сѣль. Вкѣнци другі вояки силою впакували ихъ на потягъ. Тоджъ жѣнки вояківъ, що мали ѣхати на війну, кинули ся на шини передъ потягомъ хочаки въ сей спсєбѣ перешкодити вѣдѣздови потягу. Коли вояки позганяли одні жѣнки зъ шинъ сейчасъ кляли ся на нихъ другі. Потягъ рушавъ 16 разівъ, але всегда мусѣвъ застановити ся, бо жѣнки лежали на трєці. Вкѣнци доводячій офіцеръ приказавъ ѣхати не оглядаючися на нѣчо. Потягъ рушивъ і подавивъ жєны, що все ще лежали на шинахъ.

Москалѣ панамі пѣвночно-всхѣднои Корєѣ. Є ихъ тамъ всего 4 до 5 тысячъ кѣнноты, але гарнізони японскій такий малі, що не можуть мѣряться зъ Москалями. Вправдѣ Японцѣ теперъ не дуже о се дбають, бо всѣ свои війська і живність спроваджують моремъ, але еслибъ щастє на мори перекилилось на сторону Росіи і Японцѣ мусѣли провадити свои війська і живности черезъ Корєю, тогдѣ тихъ кѣлька тысячъ російского війська моглибъ имъ ставити поважну перешкоду въ ихъ походѣ напередъ.

Якъ звѣсно, Куропаткинъ посувавъ ся зъ частєю свого війська на полудне. Теперъ Курокі иде напротивъ него і старає ся вѣдтати ему дорогу до головної російской арміи въ Гарбинь. Та залєдзи ему се удасть ся. Російскій ряди збѣльшують ся зъ кождимъ днемъ. Японцѣ поховали 675 Москалѣвъ підъ Наншанъ. Въ Токіо, столиці Япану має находится 546 російскихъ полонниківъ.

Японцѣ твердятъ, що Москалѣ мають три підводні кораблѣ. Кружлякъ Новикъ випливавъ кѣлька разівъ зъ Портъ Артура на польованє за японскими торпедовцями. Бѣльшій корабль вѣдъ Новика мабутъ не годні выйти зъ порту.

Російскій корабель Царевичъ ушкоджений коло Портъ Артура 9-го Лютого вже направлений. Вѣсти про знищенє меншихъ російскихъ кораблѣвъ Жилиакъ і Бобръ не справджують ся.

Въ протягу слѣдуючихъ 10 лѣтъ намѣряє Росія побудовати 20 военныхъ кораблѣвъ, 10 кружляківъ, 10 першої класи протєгованихъ кружляківъ, торпедовцѣвъ і підводнихъ човнівъ.

Въ Петербурзі не надѣють ся серіозного атаку на Портъ Артуръ зѣ стороны сушѣ доки Японцѣ не спровадять своихъ великихъ ар-

матъ, зъ котрыхъ намѣряють стрѣляти на твердиню.

Зъ російскихъ жерелъ доносять, що въ Портъ Артурѣ є подостаткомъ поживы.

Заливъ Талиєнъ-Ванъ очистили Японцѣ зъ минъ. Въ Портъ Артурѣ плыває много японскихъ минъ.

Зъ Петербурга доносять, що Росія задумує утворити трєту морську скадруну зъ кораблѣвъ чорноморскихъ і балтійскихъ. Кажуть, що султанъ турецкій згодивъ ся позволить, щобъ російскій корабль переѣхали черезъ Дарданелѣ підъ условємъ, що назадъ не вернуть.

Зъ Чіфу доносять про велику морську битву въ заливѣ Печілі.

Японскій корабель Яшима мавъ наѣхати на міну коло Портъ Артура і вылетѣти у воздухъ.

Сцєль, военный корреспондентъ англійской часописи Лондонъ Дейлі Телеграфъ зѣставъ убитый черезъ хиньскихъ жовнѣрѣвъ. Вѣнь походивъ зъ Вотлеръ, Па. Американскій конзуль розслѣджує справу.

Телеграфують зъ Лондону, що російска балтійска флѣта пустилась въ дорогу на захѣдъ. Бачили єѣ коло острова Бориголмъ на полудне вѣдъ Швеції. Складаєся она зъ 40 менчихъ і бѣльшихъ военныхъ кораблѣвъ. Не знати лишъ чи се пробна поѣздка, чи справдѣ флѣта вирушила вже на далекій Выхѣдъ, бо много бѣльшій корабль находятъ ся еще въ лихомъ станѣ, такъ що не моглибъ перебути такъ далекои морскои подорожі.

Телеграмы.

Ліао-Янгъ, 8. Лучають ся поменчій битвы на дорожѣ Фенгъ Вангъ Ченгъ. Москалѣ вѣдбили назадъ вѣдъ Японцѣвъ Сайматпа. Японцямъ бракъ доброй кѣнницѣ. Много Японцѣ хорі въ наслідокъ горячихъ днѣвъ а холодныхъ ночей.

Петербургъ, 8-го. Після битвы коло Вафандієнъ Японцѣ цѣфнули ся втративши 320 людей. Два рєгіменти уральскихъ козакѣвъ дѣстали приказъ рушати въ походъ.

Сеуль, 8-го. Корєанского губернатора округа Ко Ванъ прокололи Москалѣ багнетами за те, що не хотѣвъ достарчити поживы для нихъ і ихъ коней.

Лондонъ, 8-го. Зъ хиньскихъ жерелъ доносять, що Японцѣ нападали кѣлька разы на Портъ Артуръ 6-го с. м. зѣ стороны сушѣ і моря, але зѣстали вѣдпертѣ. Положенє Японцѣвъ въ Кванъ Тунгъ незавидне. Владивостѣцка флѣта злучила ся зъ Портъ-Артурскою; въ битвѣ затонули 4 японскій кораблѣ. 9 японскихъ кораблѣвъ бомбардують побережє мѣжъ Сіюнгъ Ю Ченгъ а Кай Гавъ вѣдъ 7 с. м.

Варшава, 8. 300 російскихъ дезертирѣвъ понайбѣльшой часті жидѣвъ, мѣжъ ними одєнь капитанъ і полковникъ утѣкли въ униформахъ зъ тутєшнихъ ба-

раковъ за границу до Австріи.

Петербургъ, 9. Тутъ заперечують вѣсти походячі зъ хиньскихъ жерелъ.

Частє бомбардованє Портъ Артура черезъ Японцѣвъ ушкоджує ихъ гарматы а знатоки твердятъ, що если Японцѣ і дальше будуть такъ бєзъ потреби стрѣляти то ихъ флѣта найде ся въ такѣмъ положєнню, що Росіяне можуть ихъ побити.

Петербургъ, 10. Японцѣ заняли Сію Єнь выгнавши звѣдтамъ Москалѣвъ. Они посувають ся мабутъ въ напрямѣ Гаі Ченгъ.

Гей Ченгъ, Червень 11. Підчасъ битвы коло Фенгъ Вангъ Ченгъ 9 с. м. два японскій баталіоны дѣстались въ російску засѣдку і зѣстали цѣлковито знищені.

Петербургъ, 12. Кружиль поголоска, що въ морскои битвѣ коло Портъ Артура затонули 2 російскій і 4 японскій кораблѣ.

Непорозумѣня мѣжъ російскими генералами вже вирѣшались і Куропаткинъ не думає ити на вѣдсѣчъ Портъ Артурови въ надѣѣ, що ся твердиня выдержитъ японську облогу.

Флѣта въ Владивостѣку складає ся зъ 7 военныхъ кораблѣвъ въ виду чѣго догадують ся, що деякі російскій кораблѣ утѣкли зъ Портъ Артура і получили ся зъ владивостѣцкою флѣтою.

Въ Владивостѣку панує велика дорожня.

Токіо, 12. Адміралъ Того рапортує, що 7-го с. м. частъ японской флѣты бомбардувала захѣдне побережє пѣвострова Ліао Тонгъ коло Кіау Чавъ і не допустила російского поѣзду зъ жовнѣрами.

Ліао-Янгъ, Недѣля. Російскій хорунжій Марілофъ каже, що въ битвѣ підъ Сайматпа Японцѣ втратили 300 людей. Після битвы найдено одного раненого Москаля зъ вѣдрубаними пальцями і вырѣзанимъ языкомъ. Думають, що се зробили хиньскій бандиты. Кажуть, що Японцѣ зневажили фану Червоного Креста въ часѣ битвы. Именно підсунулись підъ єѣ охороною якихъ 400 кроківъ а опѣсля стрѣляли на неприятеля.

Въ битвѣ підъ Сію-Єнь 8-го с. м. мали Японцѣ втратити 100 людей а Москалѣ одного убитого а 21 раненихъ, мѣжъ ними 2 офіцирѣвъ.

Петербургъ, 12. Росія оглосила рижъ контрабандою війны противъ чѣго Англія запротестувала, однакъ Росія не думає змѣняти свого рѣшеня. Ввиду сего не вольно довозити рижу на поле борбы — а кождий корабель везучій рижъ на поле борбы може бути арештований російскими военными кораблями.

Мукденъ, 12. Генераль Курокі посуваєсь на пѣвночъ вѣдъ Фенгъ Вангъ Ченгъ. Коло Саматпе стрѣтило японське війско російскій вѣддѣль і въ битвѣ змусило его до уступленя. Тієнь-Тєиь, Недѣля. 2000 хиньскихъ бандитѣвъ Чув-

хувѣвъ зьорганізовались въ Гєиь-Мінъ-Тунгъ дистриктѣ въ цѣли нищеня сибѣрійской желѣзницѣ. Подѣлений они на 3 вѣддѣлы а доводитъ ними 5 Японцѣвъ.

Норфоукъ, Ва. 13. Въ Ньюпортъ Ньюсъ кѣнчатъ робити 3 торпедовцѣ мабутъ для Японіи.

Вонсонъ, 13. Японцѣ мають тутъ лишъ 800 людей пѣхоты. Російскій козаки знаходять ся близько мѣста і сѣють пострахъ мѣжъ его мешканцями якъ такожъ взагалѣ мѣжъ мешканцями пѣвночно-всхѣднои Корєѣ.

Лондонъ, 13. Після оповѣданя тубыльцѣвъ вода въ чотырохъ резервуарахъ въ Тагако зѣстала затроєна черезъ Москалѣвъ. Японцѣ не вѣрять сєму.

Ню-Чвангъ, 13. Звѣдси доносять про битву мѣжъ Москалями а Японцями коло Пулієнтієнъ недалеко Портъ Артура. Японскій війська зачѣпили Москалѣвъ, почѣмъ начали уступати. Москалѣ не надѣючися засѣдки пустили ся за ними, але надыбали велику силу Японцѣвъ і 800 зъ нихъ згинуло. Опѣсля Москалѣ подали ся на Кай Чавъ.

Ню-Чвангъ, Понедѣлокъ. Хиньскій шпіонъ, котрый утѣкъ зъ Портъ Артура розказує, що Москалѣ працюють день і нѣчь направляючи ушкоджєні кораблѣ. Арматы кораблѣвъ звернені въ сторону сушѣ, звѣдки спѣдкують ся нападу. Вхѣдъ до порту лишъ въ часті заблокований. Мѣжъ російскими жовнѣрами є много раненихъ і хорыхъ.

Поживы мають всего на два мѣсяцѣ. Всю поживу, яка була въ мѣстѣ, забрали війсковій власти въ свои руки. Росіяне зняли арматы зъ корабля Рєтвизанъ і уоружили ними два желѣзничі потяги, зъ котрыхъ стрѣляють на Японцѣвъ. Часть корабля Петропавловска видно въ часѣ вѣдпливу моря. Якійсь французскій корабель привѣзъ до Портъ Артура пшеницю зъ Америки, котру теперъ мелють. Корабель все ще стоить въ портѣ. Въ Портъ Артурѣ дає ся чути бракъ вугля. Въ цѣломъ мѣстѣ є всего около 6000 тонѣвъ вугля.

ПОЛЬЩИНА ВЪ НАРОДНЫХЪ ШКОЛАХЪ.

Пише краєва „Свобода“. Австрійске правительство і ц. к. рада шкѣльна краєва порѣшили не давати зненавиджєнымъ Русинамъ жадныхъ чотырохлєсовыхъ шкѣлъ народныхъ, абы до середнихъ шкѣлъ приходило якъ найменше Русинѣвъ.

По скѣнченыхъ шести лѣтахъ напои народної шкѣлы дитина скѣнчила доперва другу класу. Дитина має вже замкнєну дорогу до середної шкѣлы, бо краєва рада шкѣльна зарядила, абы до середнихъ шкѣлъ не приймати такихъ, котрі скѣнчили 14-тый рѣкъ житя.

Се розпорядженє рады шкѣльної краєвой є гвалтомъ, выданимъ свѣдомо на се, абы Русинѣвъ знищити. Рада шкѣльна краєва є

Тєод. Талпашъ, першій предсѣдатель „Союза“ і командантъ юбилейного походу Р. Н. Союза.

взагалѣ лиш на се, абы Русинѣвъ знищити!

Краєва рада шкѣльна, якъ бы могла, то скасувала бы всѣ рускій шкѣлы на разѣ.

Прѣчь зъ польщиною зъ рускихъ шкѣлъ народныхъ, бо се є противъ конституції, противъ цѣсарского права! Обязѣковѣ наука языка польского є гвалтомъ, є розбѣйничимъ нападомъ на гладкои дорожѣ!

Рускій хлопцы! Палѣть польскій книжки Вашихъ дѣтей! Не позволѣте имъ анѣ читати анѣ писати по польски!

А якъ дитина не послухає, то бийте букомъ. До сего маєте право, бо вы батьки. Якъ дитини не можна инакше уратувати вѣдъ нещастя на цѣле житє, то треба букомъ душу ратувати!

— РОСІЙСКОГО міністра Жадовского, пострѣливъ въ Бернѣ, въ Швайцаріи, якийсь Ільницькій бувшій російскій офіцеръ а теперѣшний турецкій пѣдданий. Яко причину свого злочину подає Ільницькій тѣе, що російскій власти скѣнфіскували безправно его маєтокъ.

Адресы вызначѣйшихъ рускихъ часописей въ старѣмъ крає.

„Буковина“ (3 разы тижднево) \$4.00 на рѣкъ, ул. Петровича ч. 2. Чернівцѣ, Bukovina, Austria.

„Воля“ (соціаліст. тиждєвникъ) \$1.00 на рѣкъ, ул. Ліндога ч. 8. Львѣвъ, Galicia, Austria.

„Гайдамаки“ (тиждєвникъ) \$2.00 на рѣкъ, ул. Баторія ч. 24. Львѣвъ.

„Дзвінокъ“ (для дѣтей, 2 разы на мѣсяцѣ) \$1.50 на рѣкъ, пл. Стрѣлецка ч. 6. Львѣвъ.

„Діло“ (днєвникъ), \$10.00 на рѣкъ, ул. Баторія ч. 24. Львѣвъ.

„Бомаръ“ (гумористичн., два разы на мѣсяцѣ) \$2.00 на рѣкъ, ул. Собѣщани ч. 8. Львѣвъ.

„Літ. Наук. Вістникъ“ (разъ на мѣсяцѣ) \$4.50 на рѣкъ, ул. Чарнецкого 26. Львѣвъ.

„Новий Громадскій Голосъ“ (2 разы на мѣсяцѣ) \$1.00 на рѣкъ, ул. Чарнецкого 26. Львѣвъ.

„Поступъ“ (тиждєвникъ) \$1.50 на рѣкъ, Коломыя, Народный Дѣмъ I. пов., Galicia, Austria.

„Промінь“ (2 разы на мѣсяцѣ) \$1.50 на рѣкъ, Вашиковѣ н. ч., Bukovina, Austria.

„Русланъ“ (днєвникъ) \$8.00 на рѣкъ, пл. Домбровского ч. 1. Львѣвъ.

„Ruthenische Revue“ (2 разы на мѣсяцѣ) \$1.50 на рѣкъ, Gersthoferst, 32. Wien, Austria.

„Свобода“ (тиждєвникъ) \$1.00 на рѣкъ, ул. Баторія 24. Львѣвъ.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головний } КОНСТ. КИРЧОВЬ,
председатель } 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.
Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ШАРШОНЬ,
касир } 524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Место-председатель.....С. Митренко
OLYMPHANT, PA.
Заст. секретаря.....Йос. Кульчицкий
BALTIMORE, M. D.
Заст. касира.....А. Яковичъ
MC ADOO, PA.

Радий:

А. Валевский.....St. Louis, MO.
А. Семанский.....Trauger, PA.
Ник. Дембицкий.....Mahaloo Plane, PA.
К. Кобанъ.....Olyphant, PA.
Ал. Сорока.....Plymouth, PA.
Иванъ Парилать.....New York City, PA.

Ихъ заступники:

Ив. Сенько.....Jessup, PA.
Ив. Посипанко.....Mc Adoo, PA.
Ник. Домбровский.....Eleanor, PA.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкий.....Ansonia, Conn.
Мих. Турковский.....McKeesRocks, PA.
Ив. Воргачъ.....Mt. Carmel, PA.

Головний організаторъ:

о. Н. Подгоренский, box 31, Jersey City, N. J.

За 70 центовъ на мѣсяць
Союзъ платить 600 доляровъ посмертного за мужа, а 300 доляровъ за жену и другіхъ заломогі въ разѣ иншихъ нещасныхъ випадковъ.

Въ Союзѣ можете убеспечити ваші дѣти за таншій грошъ якъ де инде а посмертне за нихъ достанете больше якъ де инде.

ОГОЛОШЕНЕ.

ВП. П. СЕКРЕТАРЬ СОЮЗА!

Прошу разъ на все собѣ запаматати, що грошъ належачій до Р. Н. Союза выписуе ся на имя: Alex Sharshon, treas., Shamokin, Pa., а не на мое имя, только тѣ моні ордеры и чеки выписані на имя Alex Sharshon засылайте просто до мене а я самъ водошлю до касіера.

Пригадую § 9 статутівъ „Союза“, на подставѣ котораго члены приступающі до „Союза“ а мающі выше 40 лѣтъ мають до трехъ мѣсяцівъ по вступленію предложити менѣ метрику уродженя.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

ДУНАЙ ИВАНЪ, членъ Р. Н. С. вѣд. 5. Мт. Кармель, Па. упоковъ ся 26. мая 6. р. Покойный похоронивъ зъ Угорщины села Гельмановцѣ, Спизь. До Р. Н. Союза належавъ вѣдъ 1896 року.

ИЛЬКО КОВАЛЬЧИКЪ, членъ Р. Н. Союза, вѣдѣль 7, и чл. бр. Пр. Богород. въ McAdoo, Pa. упоковъ ся 27 мая с. р. Покойный належавъ до Р. Н. Союза вѣдъ 1903 р., осиротивъ жѣнку и дѣти.

Вѣчная память!

— Хотите безпечно и скоро захвати до старога краю, або спроводити родину зъ краю, купити собѣ шифарту вѣдъ John-a Nemeth-a, 457 Washington St. New York, N. Y.

Рухъ

въ вѣдѣлахъ Р. Н. С.

ПОВѢДОМЛЯЮ

всѣхъ членовъ нашего братства св. Андрея въ Бреславѣ, Па., вѣдѣль 30, що повѣрочный митингъ вѣдбуде ся дня 26-го Юнія о 2-ой годинѣ пополудни. На митингу буде прочитане справоздане касове за послѣднихъ шѣсть мѣсяцівъ. Будемо такожъ принимати новыхъ членовъ до братства за \$1.50 вступного а до Р. Н. Союза пѣсля статутівъ; будутъ и другі важні справы до полагодженя. Тожъ наминаю всѣхъ Братовъ, чтобы ся появили на той митингъ и выровняли свой довгъ; котрый членъ не появить безъ важной на тое причины, заплатитъ кару 50 центовъ; а котрый бы членъ появивъ ся въ пѣнѣмъ станѣ и робивъ баламуту буде строго караный.

Панько Ленъо, секретарь.

БРАТСТВО

въ Chisholm, Minn. вѣдбуло митингъ въ домѣ п. Л. Феича на котромъ выбрано слѣдующихъ урядниковъ: Пв. Сеньвъ председатель, Лука Феичъ заступникъ, Петро Куречко секретарь, Ф. Бруховский заступникъ секретаря, Ив. Войталъ касиръ, Вас. Гарадимъ заст. Петро Иванцъ контролоръ, Анд. Войталъ опѣкунъ хорыхъ.

Ухвалено такожъ, що если членъ захоруетъ до 6 мѣсяцівъ пѣсля того якъ вступить до братства, то достане лишь половину заломогі а если лише шѣсть мѣсяцівъ вѣдъ вступленя члена до братава то достане цѣлу заломогу въ сумѣ 5 доляровъ на тыждень. Въ разѣ смерти достане 25 доляровъ на похоронъ если не стоявъ въ братствѣ ще 6 мѣсяцівъ если стоявъ довше якъ 6 мѣсяцівъ достане на похоронъ 50 доляровъ.

Братство має въ касѣ \$48.80. Братство заложено недавно.

Иванъ Сеньвъ предсѣд.,
П. Куречка секретарь.

БРАТСТВО

св. А. А. Петра и Павла вѣдѣль 6. Р. Н. Союза въ Фредериктаунѣ, Па. взымае своихъ братовъ чтобы зойшли ся на повѣрочный митингъ дня 19 Юнія 1904. Буде ся прочитувати повѣрочный доходъ и розходъ. Каждый членъ має выровнати свой довгъ. Митингъ вѣдбуде ся о 1-ой годинѣ пополудни въ домѣ брата Ив. Петрика.

В. Молнаръ, секретарь.

ПОВѢДОМЛЯЮ.

что до братства св. Йоана Христителя въ McKeesport, Pa. буде принимати ся въ Червню — вступъ только за 50 ц. Слѣ хочется каждый Русине забезпечити ся на дальшу будущность, то приходи и вписуй ся для добра своего.

Т. Каськовъ, секретарь.

— ВѢДѢЛЬ Р. Н. Союза ч. 78 въ Майнерсвилѣ, Па. наминае своихъ членовъ, чтобы ся сходили на слѣдующій митингъ, котрый вѣдбуде ся дня 19-го Юнія 1904 въ церковной гали. Кто не прииде на митингъ зъ тихъ що не роблять, заплатитъ 50 центовъ кары. Кто не бувъ на митингу 15-го Мая и теперь не прииде, того имя подамо до публичной вѣдомости. Тихъ, котрі мешкають по другихъ пѣйзахъ наминае ся, чтобы выплатили свой довгъ, бо иначе будутъ зъ братства вымазаны.

Васко Крамаръ, предсѣд.,
Гр. Бенъо, секретарь.

Збирайте жертвы на „Руск. Народн. Фондъ“.

ПОВАЖАНІЙ
СЕКРЕТАРЬ СОЮЗА!

Всѣ непроданый календарѣ Союза просимо звернути до конца Червня 1904 Редакціи „Свободы“.

Вѣдозва

до всѣхъ членовъ инспекторского дистрикту Сполученныхъ Угленоповъ въ Америцѣ.

Поважаній Братя!

Звѣстно вамъ, що надѣйшовъ часъ выбору новыхъ дистриктовыхъ урядниковъ нашої юніи. Зъ помѣжъ Славяновъ доставъ номінацію на урядъ организатора або члена Вѣдѣлу (member of the Board) п. Михайлъ Когуць. Поручаемо его вамъ чтобысьте при выборахъ вѣддали на него свои голоса. Пана М. Когута знаете. Вѣдъ працювавъ въ корысть Юніи вѣдъ самого еѣ заложения, працювавъ такожъ підчасъ послѣднего страйку и пояснявъ справу всѣмъ, хто того жадавъ вѣдъ него. Вѣдъ заслуживъ собѣ на тое, чтобы его выбрали. Выборы будутъ тревати ажъ до 27-го Юнія. Тому дайте позоръ и голосуйте на него а если кто не умѣе читати и не годенъ знайти его имени на бадотѣ, то нехай попроситъ собѣ якого доброго знакомого, чтобы ему показавъ его имя и въ той способъ не давъ ся ошукати.

Зъ поважанемъ и поздравленемъ для всѣхъ читателей „Свободы“ остаемо:
Андр. Якубовъ,
Стефанъ Калафутъ,
Андр. Франко,
урядники ч. 1137 Юніи Сполученныхъ Угленоповъ въ Америцѣ.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Червень.	
16	Ч. Лукьянъ
17	П. Митрофанъ
18	С. Доротея
19	Н. Висаріонъ, Іларіонъ
20	П. Теодотъ
21	В. Теодоръ Стратилать
22	С. Кирилъ Алекс

— ЧЛЕНЫ тов. „Поступъ“ въ Allegheny, Pa. зъ нагоды крестинъ Стефани, доньки нашего товарища Павла Дибы, зложили на „Народный Фондъ въ Америцѣ“:

Валерій и Луція Мервакъ	1.00
Петро Трачъ	50
Павло Диба	50
Иванъ Яблонский	50
Яковъ Штайнъ	1.00
Иванъ Галай	50
Иванъ Бабухъ	50
Мих. Гуменный	50
А. Нижанковский	1.00
Иванъ Семеновичъ	50
Катерина Штайнъ	50
Маргарета „	50
Юлія „	25
Иванъ „	50
Йосифъ „	50
Дмитро Галенда	50

Разомъ \$9.25
А. Нижанковский, секретарь.

— НАКОНЕЦъ въ Будапештѣ стане гр. католицка церква. Мѣска рада назначила платню для пароха, сотрудника и дяка.

— ЗАВОРУШЕНІЯ въ Одесѣ. Краеві часописи одержали зъ Одесы такую вѣсть: Сотки слухачѣвъ одесского университета окружили онотѣ одесского градоначальника зъ окликами:

„Прочь зъ Росією!“, „Свобода!“, „Досыть тои неволя!“, почѣмъ почали до него стрѣляти. Градоначальникъ зателеграфувавъ по войскову помѣчь. Прибула сотня козакѣвъ, котра стала робити по своему ладу. Однако студентѣвъ и робѣтниковъ було далеко больше, тому пришло до борбы. Козаки найшли ся въ крутомъ положенію, бо незадовго надтягнуло ще по верхъ 600 робѣтниковъ. Ихъ проводиръ мавъ на головѣ щось нѣбы російску корону. Розпочала ся стрѣлянина на козакѣвъ и цѣла борба тревала вѣдъ 9 рано до 4 пополудни. Скѣнчила ся смертію 5 козакѣвъ, 45 ексцедентѣвъ, а кромѣ того 15 козакѣвъ мало бути тяжко раненыхъ.

— ВѢ Derby, Conn. Ал. Горбаль на крестинахъ у Он. Горбала подѣльсь важность Нар. Фонду, котрый въ першій лѣній мае на цѣли утворити Руску Бурсу въ Америцѣ и гостѣ радо зложили дробній жертвы 90 ц., Т. Шкурать 50 ц., Он. Горбаль 25 ц.! — Честь за те господареві дому и всѣмъ жертвователямъ а такожъ А. Горбалу, котрый при кождой способности памятае и збирае жертвы на Нар. Фондъ.

— УЧИТЬ СЯ на архитекта Иванъ Дошна, 14 л., сынъ Афана Дошны, родомъ зъ Гладшова; побірае науку у звѣсного архитекта Едварда Форейта въ Йонкерсѣ, Н. Й. Робитъ добрый поступы въ науцѣ и есть надѣя, що въ протягу кількохъ рокѣвъ выйде на „люде“. — Родичѣ, котрі бажають лучшей долѣ для своихъ дѣтей, повинні всѣми силами старати ся для нихъ о вышшу науку.

— „ГАРНА“ забава. Въ Гомстедѣ, Па. крайны при картахъ и цѣятицѣ попили ся а опѣсля и побіились. Конецъ забавы такой, що двоухъ тяжко покарѣченныхъ лежить въ лѣжку а кождый зъ учасниковъ забавы заплативъ на поліцію по 10 долярѣвъ кары. Такою дорогою идутъ тяжко зароблені въ Америцѣ грошѣ!

— ВѢ Гомстедѣ, Па. машина поломала ногу якогось Йосафови Кушнѣрови, мабутъ Русинови.

— 30-го Мая вѣдбулось посвячене креста на гр. к. цминтари въ Вагнесборо, Ра. при участи великого здвигу народа и 4 священниковъ. Мѣсцевымъ душпастиремъ е о. Гуловичъ.

— ЖЕЛѢЗНІЙ фабрики Вейнъ въ Питсбургу, Па. на 10-ой улиці замкнено на неограниченый часъ.

— КОНЕЦъ свѣта має наступити въ Червню 1908 року, значить за 4 лѣта вѣдъ теперъ. Такъ предсказуе Лі Сненглеръ, купецъ зъ Йоркѣ, Па. Той самъ чоловікъ предсказавъ смерть сенатора Ганны, Балтиморский пожаръ и російско-япаньску войну напередъ. Минувшого Цвѣтня пророкувавъ вѣдъ, що сегорѣчне лѣто буде холодне. Теперь Спенглеръ про-

давъ весь свой мастокъ и выбирае ся до Нью-Йорку проповѣдувати покаянїе...

Вѣдъ пророкуе, що російско-япаньска война скѣнчитъ ся сего осени побѣдою Япану; пророкуе велику домашну войну въ Сполученныхъ Державахъ. Такожъ предсказуе вѣдъ, що сего лѣта буде лютовати великій огонь въ Филаделфіи, зничить богато людского майна и погнать многихъ людей. Пѣсля его пророчтва передъ 1907 рокомъ буде велика посуха въ Злученыхъ Державахъ, въ пѣвнѣчной Европѣ, въ Азіи и на островахъ Спокойного Океану, а терѣшного лѣта буде падати много граду и буде больше дѣльсь холодныхъ якъ горячихъ. Такъ пишуть ч. а. Але мало чого они не пишутъ?

— СТРАЙКУЮТЬ робѣтники въ Глінойсѣ Стіль Ко. въ Чикаго. Въ фабрицѣ робѣть лишь небогато скебѣвъ.

— 600 АМЕРИКАНѢ. СКІХЪ учительокъ и учителей ѣде зъ Порто Рико до Сполученныхъ Державъ на вакаціи. Всѣ они выѣхали на Порто Рико пѣсля укѣнченя испаньской войны, чтобы обняти посады въ новозаснованныхъ американьскихъ школахъ.

— ФАБРИКА Стандардъ въ Ботлерѣ, Па. замкнена, бо робѣтники не хотѣли прїяти зниженой платнѣ. Въ сей способъ хоче компанія зломити страйкъ.

— ДРѢ Микола И. Арданъ перенѣсь свой офісъ зъ нынѣшнымъ днемъ подѣ число 711 Linden Str. на протавѣ Elm Park Church. Новый телефонъ 1631. Старый телефонъ 570—2.

Наука - се сила.

„Свобода“ роздасть зовсѣмъ бесплатно 12 курсѣвъ Мѣжнародныхъ Кореспонденційныхъ Школъ, тымъ 12 дѣтямъ, двѣчатамъ або хлопцямъ, котрі до дня 1-го Септембра 1904 зберутъ найбільшу суму грошей на Русній Народный Фондъ въ Америцѣ.

Курсы тѣ суть слѣдующі:

1. Курсъ стенографічний обнимающий: спеловане, краснописъ, граматіку, интерпункцію, писане листѣвъ и стенографію.
2. Курсъ книговодства (bookkeeping), складающий ся зъ науки аритметики, краснописа, поединчого и подвійного книговодства, отвираня, замыканя и змѣны гандлевыхъ книжокъ та модерныхъ офісовыхъ методѣвъ.
3. Курсъ стенографічний.
4. Курсъ подвійного книговодства.
5. Курсъ низшой и вышшой аритметики.
6. Курсъ низшой аритметики.
7. Курсъ спелованя.
8. Курсъ краснописа.
9. Курсъ композиціи и реторики.
10. Курсъ граматіки.
11. Курсъ писаня листѣвъ.
12. Курсъ исторіи Сполученныхъ Державъ.

Тѣ курсы, котрі коштують разомъ кѣлькассть долярѣвъ, роздасть „Свобода“ 12 рускимъ дѣтямъ зовсѣмъ бесплатно, ако нагороду за ихъ патриотизмъ.

Всѣ курсы суть въ англійскомъ языкѣ.

Убѣгати ся о тую нагороду могутъ двѣчата и хлопцѣ зѣ Сполученныхъ Державъ и Канады, бо Мѣжнародный Кореспонденційный Школы мають учениковъ по цѣлѣмъ свѣтѣ и учать при помощи кореспонденціи, значить кождый може въ ихъ школѣ учитись сидячи таки у себе дома, безъ взгляду на се де мешкае. Може учитись не перериваючи своей работы, учитись такъ скоро якъ ему часъ на се позваляе.

Збирати грошѣ на Р. Нар. Фондъ могутъ дѣти не лишь самі, але такожъ черезъ своихъ прїятелѣвъ и знакомыхъ. Одначе всѣ грошѣ зѣбраны въ першій чи другій способъ — повинна лишь сама дитина вѣдсилати, чтобы можна знати на чій рахунокъ тѣ грошѣ записовати.

Всѣ зѣбраны грошѣ подуть до касы Руского Народного Фонду въ Америцѣ. Грошѣ треба высылати зѣ списомъ жертводателѣвъ и именемъ того хто ихъ пошлѣ не до „Свободы“ а просто на адресу Narodnyj Fond, Box 108, Jersey City, N. J., а на чекахъ та моні-ордерахъ выписовати имя John Glowa, treasurer.

Грошѣ посилайте сейчасъ, коли ихъ зберете. Всѣ грошѣ, якій пришлете до дня першого Септембра будутъ разомъ зсумовані а надгороду достанутъ тѣ дѣти, котрі прислали найбільшу суму грошей черезъ тѣ 3 мѣсяцѣ.

До працѣ, дѣти, до працѣ! Збирайте самі и просѣть другихъ, хочбы и старшихъ, чтобы збирали на ваше имя грошѣ на Рускій Народный Фондъ въ Америцѣ. Збирайте при кождой нагодѣ нехай, и одна хвилька марно не пропаде а такъ не только зробите добре дѣло, але и заслужите собѣ славу та можете собѣ самимъ и другимъ дѣйти до науки, до просвѣты.

ЗЕМЛЯ 50,000 анровъ компаніиной землѣ и гометѣдѣвъ въ полуднево-всходномъ Сасначеванѣ. Цѣна \$3.50 до 4.00 за акеръ на сплату черезъ 10 лѣтъ Прерія и лѣсъ, худоба и пшеница (40 бушл.) коло новои желѣзницѣ. Звидѣти можна за тапй грошѣ. Тамъ вже теперь жпе много рускихъ колонистѣвъ. Пишѣть по мапу и докладный полсненя на адресъ: Room 810—812 Scand.-Canadian Land Co., 172 Washington Str., Chicago.

Всячина.

ХЛѢВОРОВСКИЙ СПОЛКИ НА УКРАИНѢ.

Въ послѣднѣмъ десятилѣтїи девятнадцатого столѣтїа потворили ся и розвинули на Украинѣ досить широко хлѣборобскій сполки або т. зв. артели. Зъорганизував ихъ народный дѣячъ Микола В. Левитскій спершу у двохъ повѣтахъ херсонской губерніи, вѣдѣ такъ и по нѣмъшихъ областяхъ.

Сполковий рухъ розвинувъ ся найбільше въ півночній частинѣ Херсонщини, въ елисаветградскомъ та александрійскомъ повѣтѣ. Земля въ той области се степова высочина зъ грубою верствою чернозему. Народъ, у переважній частинѣ украинскій, почавъ тутъ поселяти ся ще зъ початкомъ XVIII. ст. шукаючи тутъ волѣ и самостійности, якої не було на рѣднѣй Украинѣ.

Головнымъ занятємъ его була и е управа землѣ. Але мала скѣлѣность грунту або й цѣлковите безземелье господарѣвъ, непорядность та бракъ кредиту стали причиною, що матеріальне положене тамошнихъ селянъ було безвѣдранне. Щобъ оплатити податки, селяне мусѣли продавати свѣй инвентаръ та робочу скотину. Такъ пр. въ 1891 р. въ александрійщинѣ на сто господарѣвъ 43 не мало скотины, а 15 не засѣвало зовсѣмъ поля. Такий необезпеченый економічний станъ селянъ змусивъ до обдумованя рѣзкихъ способѣвъ полѣпшеня быту. Однимъ зъ такихъ способѣвъ е власне артели М. Левитского.

Забираючи ся до організованя артелѣвъ, Левитскій мавъ передъ собою одно явище, неначе завязокъ будучихъ спѣлѣвъ, именно розповсюдженїи на Украинѣ „супруги“ себто звязокъ кѣлькохъ господарѣвъ за для оранцїи. Головна причина сего явища така, що черноземъ треба орати глибоко, а се можливе тільки двома або трома парами волѣвъ. Отже господарѣ зъ конечности лучили ся у такі „супруги“.

Якъ бачимо, спѣлѣва організація вже була підготована самою практикою життя, такъ що коли М. Левитскій порадавъ мешканцямъ села Федваря завести у себе спѣлѣву, то найживѣйші люде зъ помѣжъ селянъ водразу зрозумѣли вагу и цѣнность такого дѣла. Въ томъ таки селѣ повстала перша спѣлѣва.

На жалъ украинска интелігенція воднесла ся спершу дуже холодно до сихъ спѣлѣвъ, а мѣсцевї власти, занюхавши тутъ трохи не революцію, старали ся усѣми силами перешкодити дѣлу. Та проте желѣзна воля Левитского и його вѣра въ добро справи перемогли усѣ перешкоды и артели розвивали ся гарно.

Найбільше причинила ся до з'єднаня членѣвъ спѣлѣкамъ та обставина, що Левитскій вьєднѣвъ для спѣ-

локъ дешевїи позички на поднесенє хлѣборобства.

Сполки завязують ся на основѣ статута званого „артелинымъ договоромъ“. Договоръ зачинѣ ся подрѣбнымъ представленємъ потреби и хѣсна спѣлѣвови умови. Далѣ йде 80 пунктівъ, въ якихъ приписано водносини спѣлѣвникѣвъ мѣжъ собою и до громады. Сїи пункти можна роздѣлити на 2 частини:

Въ першій частинѣ сказано, що спѣлѣвники мають жити зъ собою въ згодѣ и ладѣ, не гнѣвати ся на себе, домагати ся полѣпшеня спѣлѣки, дѣвати помѣчь недужому товаришеви, не лишати его въ бѣдѣ и поки вѣнъ нездужає, працювати за него. За вчинки, що знеславляють спѣлѣву (крадѣжъ, подпад) товариство вѣдъ разу виганѣє спѣлѣвника зѣ спѣлѣки, за невеличкій провини само накладає на него кару, не пускаючи справи до суду.

Сполкою рядить „артелиный староста“ выбранный усѣми членами. Вѣнъ завѣдує спѣлѣвою касою, веде всѣ рахунки и заступає спѣлѣву передъ властями. Сполка повинна дбати про поднесенє рѣльництва на своихъ земляхъ; за одержану пожичку закуповує вона лѣшний знаряди и худобу.

Увесѣ хлѣбъ зносять въ осени на спѣлѣвовый двѣръ и дѣлять помѣжъ членѣвъ. Насампередъ вѣдчислюють частину на сплату довгу, податківъ и на запасный капиталъ. Решту дѣлять на пайки. Величина пайки залежить вѣдъ того, яку працю вложивъ у спѣлѣву.

Кождый дорослый чоловікъ рахує ся цѣлымъ робѣтникомъ и достає цѣлый пай; хлопцѣ та дѣвчата вѣдъ 13—17 лѣтъ рахують ся пѣвробѣтниками и достають половину пая; ще менші дѣти — третина робѣтника берутъ третину пая. Пай стає власностью спѣлѣвника и вѣнъ має право робити зъ нимъ, що схоче. Сполка працює разомъ на поли, всѣ достають вѣдъ старости призначену роботу, орють и сѣють разомъ и для того спѣлѣка старає ся мати въ купѣ свои грунту. Коли у спѣлѣки грунту за мало, она може арендувати чужу землю.

Такимъ способомъ, якъ видно изъ статута, спѣлѣка основує ся на грунтї братности згоди, рѣвности та спѣльного орудуваня худобою и землемъ.

Зъ коломъского „Поступу“.

НЕ ХОЧУТЬ ЦѢЛУВАТИ.

Недавно выбрали ся якисъ Американцѣ до Риму и забавля бачити папу. Авдїенцію одержали, але — на загальне здивованє и огорченє не схотѣли поцѣлувати папской руки. Въ наслѣдокъ того Американцѣ вже не такъ легко будуть на будуче одержувати авдїенцію. Буде се можливе лише тодѣ, коли они выкажуть ся поручающими листами вѣдъ своихъ епископѣвъ. Навязуючи до сего подѣвъ, подають дневники,

що така неприємность стрѣнула свого часу Пія VI., який приѣхавъ бувъ на двѣръ Йосифа П. Коли папа подав свою руку до поцѣлуя канцлерови Кавѣнцѣви — то вѣнъ ей лише стиснувъ своею правицею и добре потрясъ.

СМѢШИЕ.

Лѣкаръ: „Пане господарю, не страхайте ся, але ногу треба конче вѣдрубати!“

Господаръ: „Вѣдрубати! — бѣднажъ моя головка, а я що вѣдтакъ зроблю зъ другимъ чоботомъ?“

Иванъ: „Мошку, Мошку, ваша Сура впала зъ кладки въ воду!“

Ай вай: „Иване, на сей кожухъ та кинь его въ воду, щобъ жѣнка не застудила ся!“

Казка про вино. Одна турецка казка оповѣдає про вино: Якъ Ноя посадивъ вино, пришовъ до вина въ нѣчи чортъ и сказавъ: „Люба рѣстияно, я тебе погною. Вѣнъ зарѣзавъ перше ягня, потомъ лѣва а наконецъ свиню и ихъ кровю полѣвлявъ землю въ округѣ винограду.“

Для того, хто вино мирно уживає, е смиренный якъ ягнятко, хто не больше вина, той бурить ся якъ левъ, а хто перебере мѣру, той кацає ся въ болѣтъ якъ безрога.

Разъ била жѣнка мужа за се, що хаты не тримавъ ся, а коли его добре приболѣло, каже вѣнъ: „Спочивъ но жѣнку трохи, бо я змучивъ ся“.

Жовнѣръ: „За три крейцѣрѣ даєте смердичей ковбасы и то такъ мало“.

Рѣзникъ: „Та якъ дамъ больше, то еще горше буде смердѣти“.

— „Кумо, а вы чога такъ шльохаєте?“

— Дайте ми кумо спокѣй? Панотець завдали менѣ на покуту ажъ 7 Отченашѣвъ говорити, а я лишь оденъ знаю. Щожъ я бѣдна вѣдѣю?

Жѣнка: „Памятай чоловічє, що якъ я умру, то лише твое пѣнство буде тому причина“.

Чоловѣкъ: „Най менѣ хто розтолкує, якъ то може горѣвки, що я пю, моѣй жѣнцѣ пошкодити?“

Отець до старостѣвъ: Озде мои донечки. Наймолодша Марїя має 19 рѣкъ — сѣй не даю нѣчого. Калина має 29 рѣкъ — сѣй даю 10 моргѣвъ поля и одну корову. Настя має 39 рѣкъ — сѣй даю 20 моргѣвъ поля, двѣ коровы, двѣ нарѣ волѣвъ, 10 овецъ, 10 пѣнѣвъ пѣлѣвъ и еще где що“.

Староста до жениха на пошепки: „На котру гадаєте?“

Женихъ: „Ану питаєте, чи еще старшой не має“.

Докторъ Микола Арданъ

отворивъ офисъ
пѣдъ ч. 711 ул. Линденъ,
Скрентонъ, Па.
Новый телефонъ 1631.

Календаръ Р. Н. Союза на рѣкъ 1904.

се така книжка, котру не лишъ каждый членъ Союза, але каждый американскій Русинъ повиненъ мати.

Въ Календарѣ Союза кромѣ многихъ позиточныхъ и цѣкавыхъ рѣчей найдете такожъ 20 прекрасныхъ образкѣвъ.

Цѣна лишъ 25 центѣвъ. Календарѣвъ безъ грошей не высылаємъ.

КНИЖКИ

Американскій шляхѣтъ	15
Бланкеты на метрику	2
Весела книжочка зъ образками	30
Де що про звѣрѣта	30
Де-що про права и суды въ Сп. Дер.	10
Де-що зъ исторїи російской православной мїсії въ Америцѣ	10
Дорога до свѣдомости	10
Зубъ за зубъ	10
Загадки и образки	10
Журавля	15
Календаръ „Союза“ (1904)	25
Казка про жидѣ	10
Конституція Сполуч. Державъ	10
Книжка для опытуновъ хорыхъ	1.00
Книжочка коллекторска	7
Марїя	10
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинѣвъ	15
Оповѣданя для дѣтей	20
Образки зъ Америки	10
Оповѣданя С. Манара	15
Про вѣдступникѣ вѣдъ рос. православнѣ	10
Псалтирь	100
Покуса	10
Розмова Поляка зъ Русинѣмъ	10
Руско-англійскій Словарець (перекладъ зъ Англ.-русск. Провѣднѣ	20
Руско-англійскій Провѣдникъ	50
Смерть	10
Тарасъ Шевченко	15
Тышко Гаврилюкъ	15
Чатанка друга	25
Чатанка трета	40
Чатанка четверта	50

Почту мы оплачуемо.

Адресъ:

SVOBODA,

Box 353, Scranton, Pa.

Замовляйте только тѣ книжки, котрі бачите въ послѣднѣмъ числѣ „Свободы“.

Пишѣть выразно.

Замовленъ на суму менчу якъ доллара не принимає ся.

Фармы! Фармы!

Остогидло вамъ въ майнахъ и фабрикахъ робити? Хотите мати свободу и забезпечену будучность? Коли такъ, то купѣть собѣ фарму у Вирджїни, де вже много Русинѣвъ, Словаковъ и прочихъ Славянъ поселилось.

Е тамъ добра земля, на котрої все родить ся, що посадите або посѣете. Здоровый воздухъ, здорова вода, легка зима и не горяче лѣто. Маємо фармы у Вестъ Вирджїни, Мерилендѣ, Минесотѣ, Каролайнѣ, Висконзинѣ и Пенсилвенїи. Продаємо ихъ вѣдъ 5 до 15 доларѣвъ за акеръ. Добрий условя для всѣхъ, хто хоче купити.

Пишѣть на адресу:

John Jelinek,

1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Вылѣченный зъ 10-лѣтней задавненой пропуклины.

Дж. Е. Ивенсъ, тяжко працюющий ковалъ въ фабрикахъ пороку въ Warwallopen, Pa. розказує исторїю, котра зацѣкавитъ многихъ.

„Саме въ цѣтнїи минуло 4 роки, якъ я зголосивъ ся до дра О'Мали для лѣченя подвойной пропуклины. Мой станъ бувъ грозный, а займати ся працею приходило менѣ дуже тяжело. Лѣкарѣ, коли мене оглянули, говорили, що се глупе думати собѣ будучи-бы пропуклина дала ся вылѣчити безъ ножа и операції (противъ чего я сильно протестувавъ, предвиджуючи небезпечу и ликающисѣ наслѣдкѣвъ). Ажъ по прочтанию оповѣстки въ одной часописи про вылѣченє пропуклины черезъ дра О'Малия, пошѣвъ я порадити ся до его канцеляріи. Вѣнъ утѣвлявъ, що може мене вылѣчити, та я недовѣрѣвъ. Теперь одначе не маю словѣ высказати свою дяку. Можу смѣло сказати каждому, що я зовсѣмъ здоровый, а вылѣчили мене безъ ножа и операції. Не пошу паскѣвъ за послѣднїи 4 роки и роблю все ажъ мило. Дякую за се Богу и д-ру О'Мали. Почуваю ся до милого обовязку подати се все до публичной вѣдомости, щобъ тымъ, котрі нездужають теперь, дати помѣчну раду“.

Джонъ Ивенсъ, Warwallopen, Pa.

Пѣдвизки нѣколи не вылѣчатъ килы. Каждый мужина, женщина и дѣти могутъ бути вылѣченїи зъ пропуклины безъ болю и перепѣвъ въ праці моею хемічно-электричною методомъ.

Я е одиный спеціалістъ, що можу заручити недужому, що его вылѣчу, а хочъ недуга була многѣ сильно задавнена, я вылѣчивъ каждого. Народъ подивляє мое вышколенє въ лѣченю и має велике довѣрє до мене.

Порады удѣляю бесплатно. Кто не въ силѣ заплатити за лѣченє наразѣ, я радо зажду. Мои цѣны низкиѣ.

Дрѣ О'Мали

Головный офисъ, де бесѣдує ся славянською бесѣдою е на 153 S. Washington Str. y Wilkes-Barre, Pa. Філіальный офисъ (де вправий лѣкаръ лѣчатъ недужихъ моимъ чудеснымъ хемічно-электричнымъ способомъ): Scranton, Pa., 134 Washington Ave. По иллюстрованъ книжочкѣ о лѣченю пропуклины пишѣть до Wilkes-Barre, Pa. Шлемо ихъ даромъ.

— Хотите правовати ся, выстѣвити ко му повномочїє, купити або продати маєтокъ, достати сплатокъ, сколектовати грошѣ вѣдъ доживиновъ або увѣдѣннѣи ся вѣдъ войсковой есквєдри, пишѣть до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вѣнъ вамъ всьо зробить и въ найлѣпше и скоро.

МАЕШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ? CONDRA LOTZ.

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa. отправляє книжки всѣлякого рода, хочъ бы ажъ розтрєсенъ. Такожъ робить книжки для братствѣ, церкѣвъ, бизнесменѣвъ и т. д. За роботу гварантѣвъ.

Гигиєниный Электричный Поясъ!

Поручованный лѣкарями, 5090 сѣдѣцтѣвъ 5000 ста лыхъ вылѣченъ, понадѣ 5,750 000 теперь въ ужитю. Лѣчатъ сейчасъ: Руматизмъ, невралгїю, болѣ головы, епилептичнїи корчи, хоробы почокъ и селезенки, нестраивность, загальне ослабленє, слабости жѣночїи, утрату мужеской силы, хроничне розвѣлѣченє холодноствѣ вѣдъ, бессонницѣ болѣ крашеї, чутѣ змученя, печене коло сердца и нечисту кровь. Лѣчатъ зарѣвно мужинѣвъ и жѣночїи.

Наша заплата цѣна \$1.00 дає всѣмъ возможность его набути. До замовленя повиненъ бути долученый 1.00 долляръ почтовымъ переказомъ або въ рѣжїстрованѣмъ листѣ. Зъ каждымъ поясомъ посылаємъ всказѣвки въ московской мѣствѣ.

C. F. ZARUBA & CO.

L 104 309 N. 4th St. Dep. Sv. Clarksburg, W. Va.

СВѢТОВА ВЫСТАВА ВЪ ST. LOUIS

Кождый, хто зъ Братѣвъ-Русинѣвъ приѣде звидѣти славну свѣтову выставу въ St. Louis, Mo. нехай не пожадує зайти до

перворѣдного руского салону

АЛЕКС. ВАЛЕВСКОГО

а тамъ знайде все здоровый напитокъ та пѣгара, а що найголовнѣйше: добру пораду, помѣчь и услугу черезъ цѣлый часъ.

Такъ же пригадує ся ласкавой памяти, що спродає танїа а добрі шїфарты и высылає грошѣ до краю.

Aleksander Walewskyj,

172 Sidney-Street, St. Louis, Mo.

Bell 'Phone Blue 1254.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ Ю ЛІАНЪ ЧУПКА,

—адвокатъ—

3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa. P. O. Box 372.

Бго офисъ въ Scranton, Pa. е на 303 Spruce Str. Але до Скрентонъ приѣжджає только кожного поведѣлѣи и четверга вѣдъ годаннѣ 6-ои до 8-ои вечерѣмъ.

Всѣ справы американскїи въ повѣтахъ: Люкерне и Ланована.

Хто має справу грунтову, або хоче вѣдобрѣти грошѣ або спадокъ въ старѣмъ краю, най уасть ся до адвоката Чупки, бо вѣнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правнїи паперы и повномочїя.

C. M. HATHAWAY.

агентъ вѣдъ огневѣи асекураційной компанїи.

Колектуе талѣмъ грошѣ за рентъ. Має два дома до ренту на Race str., три дома на продажъ на Hill str., дома до мешканя або на продажъ на Blakely, Olyphant, Pa.

Цѣна дуже низька.

Янъ Фишеръ

Новый

Банково-Шифартыный Домъ

отвореный каждого дня вѣдъ 7-ои рано до 9-ои вечера пѣдъ

ч. 713 Front St., Catsaqua, Pa.

Засылає, купує и продає старокраєвїи грошѣ.

Приймає грошѣ до переконаня и звертає ихъ кожного часу.

Шифарты продає до всѣхъ портѣвъ Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp и на Англію за ту саму цѣну що и компанїа.

Продає всѣлякїи молитвеннїи и забавнїи книжки.

Провадить чисто славянскїи, христїанскїи бизнесъ. Вѣдѣвдає его.

Вѣнъ е такожъ Notary Public — потверждає и вырѣбляє всѣякїи старокраєвїи контракты скоро и безпечно.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

—и—

ГОТЕЛЬНОЧІЙ

246 Pearl Str.

Shamokin, Pa.

Недалеко руской плебанїи.

Добрый вечеръ дружѣ мой!

— Добрый вечеръ, савѣ!

А нуки такъ спѣшите!

— До Т а л п а ш а, братѣ!

— До Т а л п а ш а, братѣ!

— Та-жъ крашѣ нашъ милый

— У него всѣ Русинѣ

— Пѣдкрѣпляють силы!...

— По за бранїя я пѣво тамъ!

— Обходитѣ ся файно!

— Обслужує якъ братамъ!

— Тамъ надѣвѣчно!

JOHN J. CAMPTON
Католицький похоронникъ.
Вынаймае тано керитъ
— ту и на околицю. —
410 WEBSTER STR., - SHAMOKIN PA.

ГВРІІЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масе заведѣти на саладѣ свѣже,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочонкахъ въ наилучшихъ броварѣвъ,
горѣвки и ликеры наилучшого гатунку.
Братя! заможайте у своего!

РУСКІЙ КРАВЕЦЪ
Въ Шамокінъ, Па. мешкае
русскій кравецъ
ПЕТРОВЪ КУЗМИЧЪ
425 N. Shamokin str.
Робитъ вѣтъ всѣляки
убраня мужескѣ
складно и дешево.
Хто у него заможать
убраня, нѣкогда того
не пошлаетъ.

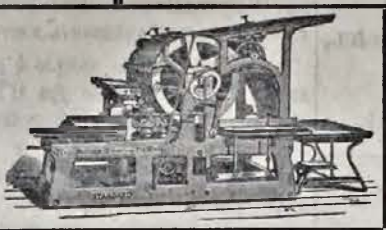
СЕМАНЪ МИТРЕНКО
готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.
Хочешъ выпити гарненько?
Запѣтай ся де Митренко?
Готель, виску, пиво масе,
Повни слянки доливає.
С пѣтара, а и гала
На мѣтинѣ, на забавѣ:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодо цѣлае, —
А що выпешъ, то знай брата,
Пѣде дальше, ахъ у пята!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.
Каждый Русскій маючій яку потребу въ Нью Йорку, чи въ околицѣ,
повяненъ вступити до того готеля, бо
тутъ достане найдоровѣи и наитаншѣ
напитки всякого рода и поракку. Не най
лучше ку! ахъ шифкартъ.

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦІАЛИСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДІТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жени при пороги дізнають
особливой описи.
Офіс: 327 N. Shamokin Str. } Телефон
SHAMOKIN, PA. } Nr. 1673

Юліанъ Копилянскій
(JULIAN KOPYSZANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядный салюнь русскій. — Найлѣпшій напитки
можно ту достати, якъ: пи-
во на шклянки и бутельки,
вина розматого гатунку,
горѣвки досконалы, цигара
дуже добры.
Спѣшѣть Брата Русины до своего брат-
чина Юлька!

ST. HERMAN
BENEVOLENT
SOCIETY.
ORGANIZED FEBRUARY 1888
ROCHESTER, N.Y.
Выроблае брате-
въ машѣ, шапки,
водошани, херуги,
униформы.
Цѣнникъ и проб-
ны выслаетъ даромъ.
Можете писати до насъ по руски, сло-
венски або польски.
В. Н. Morgan,
23 N. Main str.
SHELANDON, PA.

Друкарня „Свободы“
ВЫКОНУЄ:

ТИКЕТЫ, на шкѣнки, балъ,
выгранки, представленія,
ПАПЕРЫ листовѣ,
КОВЕРТЫ для братствъ и
поодинокыхъ людей,
СТАТУТЫ братскіе,
КНИГИ параф. и братскіе,
КНИЖКИ колекторскіе, брат-
скіе и т. п.,
ПЛАКАТЫ,
ЦИРКУЛЯРЬ
и взагалѣ всѣ работы друкарскіе
!!!СТАРАННО, ТАНО И НА ЧАСЬ!!!
АДРЕСЪ: **С V O B O D A.**
BOX 353, SCRANTON, PA.

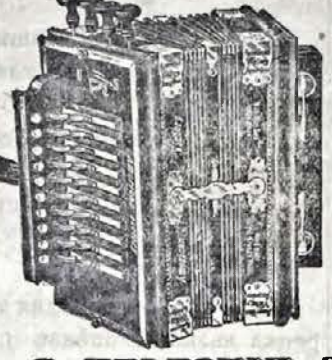
ИВАНЪ ГЛОВА
JOHN GLOVA (POSTMASTER)
— ВЪ —
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякій потрібнй рѣчъ до житя, якъ такожъ
можно купити убраня майнерскіе и звичайнѣ.
Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей
свѣта, скоро, тано и беспечно.
Продае шифкарты.
Не вѣдъ нынѣ вже знають люде солідного
Ивана Глову.

Одень зъ наибѣльшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМЪШОКЪ.
Хто лишь разъ по-
коштуе сего пива, то
нишого вже не хоче
пити.
Голова вѣдъ него
нѣколи не болитъ,
бо есть здоровье и по-
живно.
НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРЯТЪ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.
Михайла М. Югаса
314 THIRD STREET

Хочешъ купить добре мясо,
Шанку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брата грошей й часу,
Льшь пытай ся, де бучеръ Югасъ.
Вѣтъ всѣляке мясо масе,
Зъ людьми красно розмовляе
И поруски, по словенски,
По англійски и по польски.
Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ доброй справѣ всегда справный,
За русскій народъ кравцо стоить,
Вражды людою ся не боить.
Томъ Русинамъ треба знати,
Що его тре подпірати;
Красно зваяти, въ папѣрѣ запакую,
Бучерня чиста, ахъ ся сердце радуе.
Мы, Русини не жадуемо,
Вѣдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вѣтъ у Scranton найлѣпше мясо масе,
О томъ кожда датина навѣтъ добре знае:
Томъ милй брати, нѣкуда ся не водочѣтъ,
До найлѣпшого бучеря вѣдъ Югаса ходѣтъ
Добре, тано, справедливо
Чисто, смачно и уцѣливо!

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
SHAMOKIN, PA., 327 Shamokin st.
Наибѣльшій русскій компаніичный сторъ въ Аме-
рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперъ
побѣлшеный, украшеный и на ново
урядженый. Новый дѣмъ великій,
красный, котрый компанія ку-
пила 1896 року за \$18.000
доказуе, що може ком-
паніична работа. — Всѣ ро-
зумнй Русины належать до тои
компаніи, купують зѣ своего власно-
го стору значить, спомагають самыхъ
себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$5,500.00
Заряджуютъ нимъ:
Н. Габура, М. Колодѣй.

ГАРМОНИЇ!

Найлѣпшій, найсильнѣйшій и най-
таншій гармоніи можете достати у
мене. — Пишѣть по великій цѣн-
никъ зъ образками, въ котромъ
найдете, машинки до друкованя,
годинки, що кукають и грають,
густѣ, басы, кларнеты, краевѣ фан-
ки, бритвы, печатки и много дру-
гихъ новыхъ а потрібныхъ рѣчей.
S. KELTONIK, PUNXSUTAWNEY, PA.

ОТВОРѢТЬ ОЧИ И ЧИТАЙТЕ,
А ЩО ПРОЧИТАЕТЕ, ТО ТОЕ ДОБРЕ ЗАПАМЯТАЙТЕ.

Кто буде тримавъ ся тыхъ кльня вѣршѣвъ, той
скорыстае богато.
Если сте хвори, то уважайте на тое, якому
докторови даете лѣчитись. Суть докторы, котры
оголошуютъ себе за краевыхъ и Богъ знае за
якихъ ще тамъ — и хвалять ся, що они можуть
вылѣчити Русинѣвъ. Такой докторы лѣчатъ звы-
чайно крайновѣ такъ, що берутъ вѣдъ нихъ ве-
ликой грошѣ, але помочи ніякой немогутъ дати,
понеже мало мають вѣдомости и практикы.
Не вѣрте тымъ докторамъ, котры оголоша-
ютъ ся, що кончили студію въ Вѣднѣ, Парижѣ,
Льондонѣ и т. д., бо се пмовѣрне баламучене
легковѣрныхъ крайновѣ щобы ихъ разыскати.
Если отже потребуе лѣкарской помочи, то
зголосѣтъ ся до добре звѣсного и правдивого
лѣкаря, котрый уже вылѣчивъ тысячи людей,
чимъ далъ доводъ, що заслугуе на довѣріе и добре имя, якимъ гордиться и
тымъ власне е:

Профессоръ Коллинсъ.
Вѣтъ лѣчитъ всякій слабости, такъ внутрѣшній якъ и верхній зъ великою зруч-
ностію. При томъ застерѣгае прозорливість тымъ паціентамъ, котры были лѣчен-
ій тымъ докторами, котры берутъ ся лѣчити а не вылѣчатъ, щобы на часъ удали
ся до него. **Профессоръ Коллинсъ** має свой властный великій заводъ для лѣченя
хорыхъ подъ назвою:
PROFESSOR COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE.
Той заводъ лѣченя величае ся добрымъ именемъ по цѣлой Америцѣ. Где
только не пойдете всюда за него почувете и всюда найдете людей, котрыхъ Проф.
Коллинсъ вылѣчивъ зѣ всякихъ тяжкихъ и небезпечныхъ недуговъ.
Если Васъ други лѣкарѣ немогутъ вылѣчити, то зголосѣтъ ся зѣ довѣріемъ
до ПРОФ. КОЛЛИНСА особисто або пишѣть до него по руски. Вѣтъ зѣ опису
познае родъ и причину слабости и можете быти певны, що Васъ вылѣчитъ. Если
ваша слабость покаже ся невылѣчимою, то вѣтъ нехочетъ вѣдъ Васъ ани одного
цента.
Не выдавайте грошѣ на всяки патентовы лѣкарства, и не наражайте Ваше здо-
ровле на небезпечность а если сте хорі, то безъ ваганя пишѣть до ПРОФ.
КОЛЛИНСА, бо если вѣтъ Вамъ непоможе, то дармо Вамъ удавадись до друлѣхъ
лѣкарѣвъ.
Не звертайте уваги на обманчивы оголошеня, бо они Вамъ здоровье не да-
дутъ; здоровье Вамъ може привернути только той, що посѣдае добру практику
и знае лѣкарства.
Проф. Коллинсъ має тысячи листѣвъ вѣдъ выздоровленныхъ паціентовъ, котры
ему дякують за выздоровлене. Осъ подаемо где котры зѣ тыхъ листѣвъ:
Нестравиѣсть, вомѣты, твердый желудокъ и т. д.
Поважанный пане Коллинсъ! Зѣ вѣдчностію повѣдоваю васъ, що лѣкарства вѣдъ васъ я получила и
ще неужиламъ всѣхъ, понеже не было потреба, бо по колькохъ ужитяхъ, почуваламъ ся цѣлкомъ здоровою
и пастливою, тожъ прошу пріймѣть слова правдивой вѣдки! Я за разомъ буду старатись бы я закѣнчить свое
житѣ. Я хотѣла до васъ писати, але мня другі водмовили, що вы мене не вѣ станѣ вылѣчити. Нынѣ од-
накъ я переконавъ ся, что только вы можете вылѣчити павѣть и тыхъ, котры на тысячи миль суть вѣдъ
васъ вѣддалены. Буду молити Бога за ваше здоровье.
Марія Бугуцка, 706 Exchange Str., Buffalo, N. Y.
Вылѣченный зѣ застарѣлой желудковой слабости.
Дорогіи пане Проф. Коллинсъ! Дякую вамъ найперше за труды и добродѣтельство, що были сте ласка-
вый вылѣчити мене зѣ тяжелой желудковой слабости, на котру терпѣла я больше якъ чотыри рокы и нѣгде
помочи достати немогъ емъ только у васъ. Еслибъ не выпала помѣчь, то певно мусѣлъ бы я закѣнчить свое
житѣ. Я хотѣла до васъ писати, але мня другі водмовили, що вы мене не вѣ станѣ вылѣчити. Нынѣ од-
накъ я переконавъ ся, что только вы можете вылѣчити павѣть и тыхъ, котры на тысячи миль суть вѣдъ
васъ вѣддалены. Буду молити Бога за ваше здоровье.
Томъ Горчипскій, 41 Ohio St., Joliet, Ills.
Если мешкаете далеко, то опшите Вашу слабость въ листѣ и зашлѣть до
ПРОФ. КОЛЛИНСА, а вѣтъ Вамъ вѣдповѣсть чи Васъ може вылѣчити и если
такъ, то Вамъ пошле лѣкарства що Васъ вылѣчатъ.
его заводъ е каждого дня вѣтвореный вѣдъ 10. год. рано до 5. год. по пол.
Вѣ вѣторокъ и пятницю вѣдъ 7. до 8. вечеръ. Пишѣть по руски подъ адресою:
PROF. DR. E. C. COLLINS,
New York Medical Institute,
140 W. 34th Street,
New York, N. Y.

Гей Русины! чи знаете вы до-
рогу до достаточного и доброго пива?
Она веде просто до
Юрія Хилыка
въ OLYPHANT, PA.
Вы это певно добре знаете. Въ него
знаете одинокій, найдешевшій, най-
лучшій и наймодѣльшій сторъ зѣ
убранями. Купите добре „шифкартъ“ и
скоро а безпечно поплае вамъ грошѣ до
старого краю. Не гадайте однакъ, що то
васъ все — нѣ! Вѣтъ має ще найпарад-
лѣпшій салютъ въ містѣ подъ назвою:
Anthracite Hotel.
Тамъ доперва погостите
ся, якъ въ рѣдной бабкѣ на
весѣлю.
SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO